

1

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI
IJTIMOIY FANLAR FAKULTETI
TARIX KAFEDRASI**

“TASDIQLAYMAN”
Namangan davlat universiteti rektori
A.K.Kirg'izbayev
“ ”
2025-yil

**IKKINCHI OLIV TA'LIMGA KIRISH IMTIHONI
DASTURI VA BAHOLASH MEZONI**

“Mutaxassislik fani”

60220300- TARIX

Namangan – 2025

Namangan davlat universiteti Kengashida ko'rib chiqilgan va ma'qullagan. 2025-yil 26 - iyun dagi 13 - sonli majlis bayoni.

B.M.Vahobov

Namangan davlat universiteti Tarix kafedrası mudiri,
t.f.f.d. (PhD)

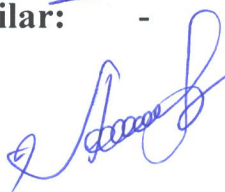

Z. Madrahimov

Tuzuvchilar:

-

Namangan davlat universiteti Tarix kafedrası dotsenti,
tarix fanlari nomzodi, dotsent

A.Erqo'ziyev

Namangan davlat universiteti Tarix kafedrası dotsenti,
tarix fanlari nomzodi.

A.Rasulov

Taqrizchilar:

-

Namangan davlat universiteti Tarix kafedrası
professori, tarix fanlari doktori

I.Kuzikulov

-

Namangan davlat universiteti Tarix kafedrası katta
o'qituvchisi, t.f.f.d (PhD).

KIRISH

O'zbekistonning davlat mustaqilligini qo'lga kiritishi tufayli xalqimizning asriy orzusi ushlab, o'z taqdirini hal etish kelajagini o'zi qurish imkoniyatiga ega bo'ldi. Tarixan qisqa davrda jamiyatimiz ijtimoiy-siyosiy hayotining barcha sohalarida tub ijobiy o'zgarishlar islohotlar bois erkin va demokratik davlat barpo etish bosh maqsadga aylandi. Mamlakatni modernizatsiya qilish, faol demokratik yangilanishlarni amalga oshirish bilan bog'liq qator ishlar amalga oshirildi. Shubxasiz bunday ulkan o'zgarishlar istiqlolni asrlar davomida orzu qilgan xalqimizning ko'hna tarixiga bo'lgan munosabati tubdan o'zgardi. Tarixiy o'tmishga bo'lgan munosabat davlat siyosati darajasiga qaratildi. Ayniqsa, bugungi murakkab globallashuv davrida ma'naviyat sohasida vujudga kelayotgan dolzarb muammolar, xalqimiz ma'naviyatini asrash va yanada yuksaltirish, yosh avlodning qalbi va ongini turli zararli g'oya va mafkuralar ta'siridan saqlash va himoya qilishda Vatan tarixini har tomonlama va chuqur tadqiq etish, birlamchi manbalarga tayanib talqin etish, kelajak avlodga haqiqiy tariximizni o'qitish orqali ularni yuksak ma'naviyatli shaxslar etib tarbiyalash dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Mamlakatimiz tarixida yangi davr – mustaqil taraqqiyot davri boshlandi. Xalqimiz demokratik huquqiy davlat va ochiq fuqarolik jamiyati qurish yo'lida dastlabki sinovlardan o'tdi. Istiqlol yillarida yurtimizda milliy ma'naviyatimizni tiklash, uni zamon talablari asosida rivojlantirish bo'yicha ulkan ishlar amalga oshirildi. Demokratik islohotlar tobora chuqurlashib bormoqda.

Yangi jamiyat qurish, avvalo, yosh avlodga, ularning ma'naviy dunyosi, kasb-mahoratiga ham bevosita bog'liqdir. Binobarin, yosh avlodda milliy g'oya, yuksak ma'naviy fazilatlarni shakllantirishda, milliy ong va sog'lom fikrni uyg'otish, ularni Vatan, xalq va istiqlol taqdiri uchun g'oyaviy kurashchanlik ruhida tarbiyalashda, yuksak ma'naviyatli komil inson bo'lib shakllanishida, shuningdek, xalqimizning ma'naviy yuksalishi yo'lida "O'zbekiston tarixi" fanining ahamiyati katta kasb etadi.

Mamlakatimizda ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash bo'yicha O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuniga asoslanib mutaxassislarning kasbiy maxoratini ko'tarish va malakali iqtisodchi kadrlarni xalqaro andozalar darajasida tayyorlashni takozo etadi. Dastur O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2021-yil 16-iyuldagi 311-sonli buyrug'ining 1-ilovasi bilan ma'qullangan «Oliy ta'limning davlat ta'lim standarti», O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida» 2019-yil 8-oktyabrdagi PF-5847-sonli, «2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasini «Yoshlarni qo'llab-quvvatlash va aholi salomatligini mustahkamlash yili»da amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risida» 2021-yil 3-fevraldagi PF-6155-son farmonlari, O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovasiyalar vazirligining 25.06.2024-yildagi 218-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan «60220300 - Tarix bakalavriat ta'lim yo'nalishining malaka talablari» meyoriy hujjatlari talablariga muvofiq ishlab chiqilgan.

ASOSIY QISM

I BO‘LIM. O‘ZBEKISTON TARIXI FANI

O‘rta Osiyo ibtidoiy davri tarixi va bosqichlari

Tarixiy davrlar va bosqichlar. Ibtidoiy to‘da va urug‘ jamoasi. Ibtidoiy jamiyat – matriarxat va patriarxat bosqichlari. Arxeologik davrlar va bosqichlar. Ibtidoiy jamoa boshqaruvi bosqichlari. Harbiy demokratiya. O‘rta Osiyoda antropogenez jarayoni. Ibtidoiy irqalar.

O‘rta Osiyo hozirgi qiyofadagi odamlarning shakllanishi va antropogenez jarayoni tugallanishi davrida

Hozirgi qiyofadagi odamlar shakllanishining ijtimoiy va ijobiy zarurati. So‘nggi paleolit davri manzilgohlari. So‘nggi paleolit davridagi ijtimoiy munosabatlar. O‘rta Osiyoda antropogenez jarayonining tugallanishi. Til va muomala, diniy va g‘oyaviy masalalar.

O‘rta Osiyoda urug‘ jamoalarining vujudga kelishi. Ibtidoiy to‘dalar urug‘ jamoasiga o‘tishning shart-sharoitlari va xususiyatlari. Matriarxat urug‘ jamoasida onaning o‘rni.

O‘rta Osiyodagi ilk davlat uyushmalari

Mavzuga oid manbalar va uning tarixshunosligi. Ilk temir davridagi iqtisodiy-siyosiy vaziyat. Tabaqaviy jamiyatning xususiyatlari. Ijtimoiy munosabatlar. Xo‘jalik taraqqiyotidagi omillar. Tarixiy jamoalar. Sak va massagetlarning qabilaviy ittifoqlari. Hududiy chegaralari. Markaziy shaharlari. Madaniy va savdo aloqalari. Shaharsozlik. Hunarmandchilik va savdo. Maishiy turmush. Zardushtiylik e‘tiqodi va davlatchilik g‘oyasi.

Qadimgi Xorazm, Baqtriya va So‘g‘d davlatlari

Mavzuning tarixshunosligi. Qadimgi Xorazmning siyosiy sulolalari. Siyovushiyalar. Iqtisodiy va ishlab chiqarish munosabatlari. Avesto. Qadimgi Baqtriyaning geografik o‘rni, tabiati va aholisi. Qadimgi Baqtriyaning tashkil topishi. Baqtriya shaharlari. Xo‘jaligi. Hunarmandchilik va savdo. Qadimgi Xorazm, Baqtriya va So‘g‘diyonaning madaniy savdo aloqalari. Davlatchilik g‘oyasining asoslari. Jamiyatning diniy-mafkuraviy udumlari.

Ahamoniylar va yunon-makedon istilosi davrida O‘rta Osiyo. Salavkiylar, Yunon- Baqtriya, Qang‘, Xorazm va Dovon (Farg‘ona) davlatlari

Ahamoniylar saltanatining tashkil topishi va O‘rta Osiyoni bosib olishi. Mavzuga doir manbalar. Kir II va Doro I ning bosqinlari. To‘maris va Shiroq. Frada qo‘zg‘oloni. Sharqiy satrapliklar. Ahamoniylar davri xo‘jalik hayoti. Shaharlar. Hunarmandchilik va savdo. Madaniy aloqalar. Tanga-pullarning tarqalishi. Aleksandr Makedonskiy hakidagi manbalar. Aleksandr Makedonskiyning O‘rta Osiyoga yurishlari. Baqtriya, Sug‘d, Ustrushona bosqini. Saklarning ta‘qib etilishi. Spitamen qo‘zg‘oloni. Mahalliy hokimlar va Aleksandr Makedonskiy o‘rtasidagi munosabatlar. Aleksandr Makedonskiyning bosqinchilik siyosatidagi o‘zgarishlar. Aleksandr Makedonskiy saltanatining parchalanishi. Ellin davlatlarining tashkil topishi. Salavkiylar davlati.

Kushon davlati

Manba va adabiyotlar. “Katta Yuechji” davlat uyushmasi. Guyshuan hokimligi va Kujula Kadfiz. Kushon saltanatining tashkil topishi va Kanishka hukmronligi. Kushon,

Xitoy, Rim munosabatlari. “Buyuk Ipak yo‘li” ahamiyati. Savdo munosabatlari. Xo‘jaligi va shaharlari. Kushonlar davrida madaniyat. Kushon (Baktriya) yozuvi. Yodgorliklar. Me'morchilik va san'at. Din. Buddaviylik va Zardushtiylilik. Ibadatxonalar.

O‘rta Osiyoda ilk yer egaligi munosabatlarining shakllanishi. Xioniylar, Kidariylar, Eftaliylar davlati. O‘rta Osiyoda “dehqonlar” tabaqasining vujudga kelishi. Kadivarlar, kashovarlar, chokarlar. IV asrning 70-yillarida Xioniylar davlatining tashkil topishi. Xioniylar va Eron Sosoniylar davlati o‘rtasidagi munosabatlar. O‘rta Osiyoga to‘xtar-kidariylarning (V asrning 20-yillarida) kirib kelishi va o‘z hukmronligini o‘rnatilishi.

V asrning o‘rtalarida Eftaliylarning O‘rta Osiyoga kirib kelishi. V asrning ikkinchi yarmi va VI asrning boshlarida Eftaliylar davlatining tashkil topishi. Hududi. Eron Sosoniylari ustidan g‘alabasi. Eftaliylar davrida ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy hayot. Turk hoqonligining tashkil topishi. Turk hokonligi davrida ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy hayot.

Arab xalifaligi davrida Movarounnahr va Xuroson

Manbalar va tarixshunoslik. VI-VII asr boshlarida Arabiston yarim oroli va arab qabilalari. Muhammad (s.a.v.). O‘rta Osiyoning arablar tomonidan bosib olinishi. Movarounnahr va Xuroson arab xalifaligi hukmronligi ostida. Arab xalifaligi istilosining oqibatlari. Islom dini va uning O‘rta Osiyoga tarqatilishi. Ma'naviy madaniyatdagi o‘zgarishlar. Arab xalifaligining mustamlakachilik, soliq va diniy siyosati. Xalifalik zulmiga qarshi xalq qo‘zg‘olonlari va ularning oqibatlari.

IX-XII asrlarda O‘rta Osiyo

Xalifalik zaiflashishining oqibatlari va mahalliy davlatlarning vujudga kelishi. Qarluqlar, O‘g‘uzlar va Safforiylar davlatlari. Somoniylar davlati. Ismoil Somoniylar islohotlari. Somoniylar davrida yer egaligi tuzumidagi o‘zgarishlar va ijtimoiy-iqtisodiy hayot. Qoraxoniylar, Faznaviylar va Saljuqiylar sulolalari davrida siyosiy va ijtimoiy-iqtisodiy hayot.

Xorazmshohlar davlati

Anushteginlar hokimiyatining vujudga kelishi. Qutbiddin Muhammad (1097-1127). Alouddin Mukhammad Otsiz (1127-1156) Xorazmshoh El-Arslon (1156-1172). Alouddin Takesh va uning Xorazm davlati yuksalishdagi tutgan o‘rni. Qutbiddin Muhammad Xorazmshoh (1200-1220). Xorazmshohlar davlatining gullab yashnashi. Qoraxitoylar bilan kurash. Xorazmning Movarounnahrda ta'sir doirasining kuchayishi. Buxoroda Malik Sanjar boshchiligidagi qo‘zg‘olon (1206-1207). 1212 yilgi Samarqand qo‘zg‘oloni. Xorazmshohlar davlatining inqirozi.

IX-XII asrlarda Movarounnahr va Xurosondagi madaniy hayot. Uyg‘onish (Renessans) davri rivoji

Moddiy va ma'naviy madaniyatning yuksalishini ta'minlagan shart-sharoitlar. XI-XII asrlarda fan va madaniyatning yuksak cho‘qqiga ko‘tarilishi. Buyuk ipak yo‘lining fan va madaniyat ravnaqidagi tutgan o‘rni. Xorazmdagi Ma'mun akademiyasi va uning fan rivojidagi ahamiyati. Riyoziyot, falakiyot, kimyo, tibbiyot, jug‘rofiya va ijtimoiy fanlarning rivoji. Buyuk qomusiy allomalar. Fanlarni tasniflash. Tarixiy fanlarning rivoji. Adabiyotning rivojlanishi. Kalom ilmi va grammatika. hadis va fiqh ilmi taraqqiyoti. Tasavvuf va uning ijtimoiy hayotdagi o‘rni. So‘fiylik tariqatining shakllanishi.

O'rta Osiyoning mo'g'ullar tomonidan bosib olinishi

XII-XIII asrning boshlarida Mo'g'ulistondagi qabilalar va birlashgan mo'g'ul davlatining tashkil topishi (1206). Davlatning ichki tuzilishi. Chingizxonning harbiy islohoti va bosqinchilik yurishlari. Chingizxonning Movarounnaxrga hujumi. Buxoro va Termizning bosib olinishi (1220). Samarqand jangi (1220) va Xorazmshoh Muhammadning Tabaristonga qochishi. Sig'noq, O'zgan, Jandning olinishi (1220). Xo'jand mudofaasi va Temur Malikning jasoratlari. Gurganj mudofaasi (Najmiddin Kubro). Jaloliddin Manguberdi. Movarounnahr va Xurosonning mo'g'ullar tomonidan bosib olinishi. Xorazmshohlar davlati mag'lubiyatining sabablari.

Mug'ullar istilosining oqibatlarini. Chingizxon tomonidan bosib olingan hududlarning o'z o'g'illariga bo'lib berishi. Chig'atoy ulusi va uning boshqaruv tizimi. Chig'atoy ulusida ijtimoiy hayot. Maxmud Tarobiy qo'zg'oloni (1238). Munkaxon (1251-1259) davrida Chigatoy ulusining tugatilishi. XIII asrning 60-yillarida Olg'uxon tomonidan Chigatoy ulusining qayta tiklanishi. Mas'udbekning o'tkazgan pul islohoti (1271). Kepakxonning ma'muriy va pul islohotlari. Chigatoy sulolasi hukmronligiga barham berilishi. XIV-XV asrning birinchi yarmida madaniy hayot. Me'morchilik. Xalq og'zaki ijodiyoti. Adabiyot va san'at.

Amir Temur va temuriylar davrida ijtimoiy-iqtisodiy hayot

Qishloq xo'jaligining ahvoli. Agrar munosabatlar. Amir Temurning dehqonchilikni tiklash va rivojlantirishdagi ishlari. Sug'orish inshootlarining qurilishi. Yangi bog'larning barpo etilishi. yerga egalik qilish shakllari. Suyurg'ol yerlari. Tarxon yorligi va uning imtiyozlari. Chorvachilik. Hunarmandchilikning rivojlanishi, qog'oz hamda bo'yoq ishlab chiqarish. To'qimachilik va tukuvchilik. Kulolchilik. Zargarlik. Konchilik ishlari. Ichki va tashqi savdo. Bozorlarning madaniy markazlar sifatidagi ahamiyati. Xalqaro savdo yo'llari.

O'rta Osiyo xonliklari (XVI-XIX asr birinchi yarmi)

Temuriylar davlatining inqiroz sabablari. Bobur va Shayboniylar o'rtasidagi kurash. Shayboniylar tomonidan Movarounnaxr va Xurosonni bosib olinishi. Temuriylar – Shayboniylar – Safaviylar o'rtasidagi kurash. Ubaydullaxon va Shayboniylar davlatining tiklanishi.

Shayboniylar sulolasining iqirozi. Ashtarxoniylar sulolasi va ularning Buxoroga kelishi sabablari. Shayboniylar iqirozi va Ashtarxoniylar sulolasining hokimiyat tepasiga kelishi. Eron – Buxoro – Hindiston munosabatlari. Ubaydullaxon II ning ichki siyosati. Ashtarxoniylar iqirozi. Shayboniylar va Ashtarxoniylar davrida davlat boshqaruvi. Buxoro xonligining ma'muriy tuzilishi. Buxoro xonligining iqtisodiy-ijtimoiy tizimi va harbiy axvoli. Hunarmandchilik va savdo markazlari. Madaniyat, ilm-fan va adabiyot. Din va tasavvuf. Me'morchilik va amaliy san'at. Madaniy hayot: ta'lim, ilm-fan, adabiyot, tarixnavislik, me'morchilik va amaliy san'at.

Xiva xonligining tashkil topishi. Xiva shayboniylari davrida (1512-1770) Xiva – Buxoro – Eron munosabatlari. Xiva – Rossiya munosabatlari. Xiva xonligida siyosiy parokandalik, qo'ng'iroq inoqlarining hokimiyatga kelishi (1770-1920). Qoraqalpqlarning Xivaga bo'ysundirilishi. Xiva xonligining Rossiyaga qaram davlatga aylanishi.

Xiva xonligining davlat boshqaruv tizimi. Saroy unvonlari: harbiy-ma'muriy va diniy amaldorlar. Xonlikning ma'muriy tuzilishi va ijtimoiy tizimi. Harbiy, sud va soliq

tizimi. Iqtisodiy va madaniy hayot. Adabiyot, san'at va din. Me'morchilik, qabilaviy - etnik munosabatlar.

O'rta Osiyo xonliklarining chor Rossiyasi tomonidan bosib olinishi va mustamlakachilarga qarshi xalq harakatlari

Chor Rossiyasining O'rta Osiyo xonliklarga qarshi ekspansiyasi sabablari. Rus qo'shinlarining Qo'qon xonligi hududlaridagi harbiy harakatlari. Chor Rossiyasi qo'shinlari tomonidan Oqmachit, Pishpek va To'qmoq, Suzoq qal'alarining egallanishi. Rus qo'shinlarining Avliyoota, Turkiston va Chimkent shaharlarini bosib olishi. Orenburg general-gubernatorligi tarkibida Turkiston viloyatining tashkil etilishi.

Rus qushinlarining Toshkentga yurishi shaharni egallanishi. General M.G.Chernyaev tomonidan «Toshkentni Rossiya tassarufiga o'tishi to'g'risidagi» sulh shartnomasi mohiyati (1865 yil 1 iyul).

Chor Rossiyasi va Buxoro qushinlari o'rtasidagi dastlabki harbiy to'qnashuv. Chernyaevning Jizzax ostonalaridagi sharmandali mag'lubiyati.

Samarqand va Kattaqo'rg'onning istilo qilinishi. Zarbuloqda Buxoro qo'shinlarining mag'lubiyati Rossiya – Buxoro sulh shartnomalari va amirlikni Rossiya vassaliga aylanishi.

1873 yil Xiva xonligiga qarshi yurish. Gandimiyon shartnomasi.

XIX asrning 70-yillarida Qo'qon xonligi. Xonlik hududidagi soliq turlari. Qo'qon xonligi aholisining siyosiy va iqtisodiy huquqsizligiga qarshi norozlikning kuchayib borishi.

Xudoyorxon siyosatiga qarshi qurolli qo'zg'olonning boshlanishi. Mulla Is'hoq Mulla Xasan o'g'lining Po'latxon nomi bilan qo'zg'olonga rahbarlik qilishi. Qo'zg'olon bosqichlari. Xiyonat, qo'zg'olon mag'lubiyati. Qo'qon xonligining tugatilishi. Turkiston general-gubernatorligining tarkibida Fargona viloyatining tashkil etilishi.

Turkiston o'lkasida mustamlaka sharoitida ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy hayot. Turkiston o'lkasi xom ashyo manbai va tayyor mahsulot bozoriga aylantirilishi. XIX asr oxirlarida o'lka xalqlari turmush tarzining yanada pasayib borishi. Milliy mustamlaka zulmning kuchayishi va uning natijasida xalq ommasining norozilik kayfiyati va norozilik harakatining kuchayishi. XIX asrning 70-80 yillardagi Fargona vodiysidagi xalq harakatlari.

1892 yilgi Toshkent «Vabo isyoni». Qo'zg'olon kelib chiqishining asosiy sabablari. Mustamlaka ma'muriyati tomonidan qo'zg'olonning ayovsiz bostirilishi. Qo'zg'olon ishtirokchilari ustidan o'tkazilgan sud jarayoni. Xalk harakatlarining tarixiy axamiyati.

Mustamlakachilik sharoitida Turkiston o'lkasida madaniy hayot

Turkiston ulkasida xalq maorif tizimi madrasa va maktablar faoliyati. Mustamlaka hukumatining mahalliy maorif tizimiga bulgan munosabati.

Chor Rossiyasining Turkistondagi ruslashtirish siyosati. Turkiston general-gubernatorligining maorif sohasidagi siyosati. Rus-tuzem maktablarini tashkil etish buyicha N.O.Rozenbax tomonidan ishlab chiqilgan loyiha. Mustamlakachilik sharoitida Turkiston o'lkasida ilm-fan. Ulkani ilmiy asosda o'rganilishi. Turkiston o'lkasida milliy madaniyat musiqa, tasviriy san'at. Me'morchilikda yevropa va Sharq madaniyati uyg'unligi ijobiy natijalari. Mustamlakachilik sharoitida milliy adabiyot. Axmad Donish, Mukimiy, Zavqiy, Avaz O'tar va boshqalar.

Turkiston o'lkasida jadidchilik harakati va siyosiy harakatlar

Jadidchilik harakatining vujudga kelishidagi tarixiy shart sharoitlar. Jadidchilik ijtimoiy-siyosiy, madaniy-ma'rifiy, goyaviy-mafkuraviy va istiklolchilik harakati sifatida maydonga chikishiga turtki bo'lgan omillar.

Turkiston ulkasi jadidchilik harakati namoyondalari va ularning milliy uyg'onishda tutgan o'rni. Munavvarqori Abdurashidxonov (1878-1931), Abdulla Avloniy (1878-1934), Behbudiy (1875-1919) va boshqalar.

Jadid maktablari - «usuli savtiya», ya'ni tovush ohangiga asoslangan jadid maktablarining tashkil topishi va rivojlanishi. Jadid milliy matbuoti. Jadid madaniy-ma'rifiy tashkilotlari va jadid adabiyoti. Jadidlarning siyosiy qarashlari. Turkiston o'lkasida yangi siyosiy partiya va tashkilotlar. Sotsial demokratik g'oyalarning Turkiston o'lkasiga kirib kelishi.

Xiva xonligi va Buxoro amirligining qizil armiya tomonidan tugatilishi.

XXSR va BXSРning tashkil topishi

1917-1920 yillarda Xiva xonligidagi ijtimoiy - iqtisodiy ahvol. Siyosiy o'zgarishlar (Yosh xivaliklar partiyasi faoliyati). Xonlikda vaziyatning keskinlashib borishi. Asfandiyorxonning olib borgan ichki va tashqi siyosati. Junaidxonning (1857-1938) faoliyati. Asfandiyorxonning o'ldirilishi va Said Abdulloni xon deb e'lon qilinishi va uning taxtdan voz kechishi. Hokimiyatni muvaqqat inqilobiy hukumat qo'liga o'tishi. 1920-1924 yillarda Xorazmdagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlar, Butunxorazm birinchi qurultoyi va Xorazm Xalq Sovet respublikasi tuzilganligini e'lon qilinishi (1920 yil 26 aprel). Hukumat raisi Polvonniyoz Xoji Yusupov, muovinlari - Jumaniyoz Sultonmurodov, Qo'shmamedxon Sapievlar faoliyati. Foyaviy siyosiy kurash. Xorazmda vatanparvarlar harakati. Xalq xo'jaligining ahvoli, axoli turmush darajasi. 1917-1920 yillarda Buxoro amirligidagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy vaziyat. Amir Said Olimxon yurg'izgan ichki va tashqi siyosati. «Yosh buxoroliklar» tashkiloti faoliyati. 1918 yil mart oyi voqealari. Vaziyatning keskinlashib borishi F.Kolesov voqeasi, Qizil tepa bitimi (1918 y. 25mart). F. Xujaev, A.Fitrat va boshqalarni milliy harakatdagi faolliklari. XXSR va BSSR respublikalari va ularning tugatilishi.

1917-1924 yillarda Qoraqalpog'iston

Turkiston o'lkasining Amudaryo bo'limi va Xiva xonligining vatanparvar kuchlarini milliy ozodlik va mustakillik uchun kurash jabhalarida boy tajriba ortirishlari. yer munosabatlari. «Xarbiy kommunizm» siyosati, yangi iqtisodiy siyosat va yer islohotlarini o'tkazilishi. Sovetlar hukmronligining Amudaryo viloyati iqtisodiyotiga salbiy ta'siri. Kadrlarga bo'lgan nomutanosib siyosat bolsheviklarning 1917-1924 yillarda Qoraqalpog'iston muhitiga (zo'rlab) tiqishtirgan sovet hokimiyati va uning milliy siyosati. Milliy mustaqillik uchun kurashning davom etishi. Qoraqalpog'iston muxtor viloyatining tuzilishi (1925 fevral), xo'jalik soxasidagi islohotlar. Kishloq xo'jaligidagi o'zgarishlar. Qishloq xo'jaligini jamoalashtirish. 30-yillardagi iqtisodiy hayot.

1924-1941 yillarda O'zbekiston

Milliy hududiy chegaralanishning o'tkazilishi. Sovet hukumatining O'zbekiston SSRdagi milliy, siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy siyosati. Qatag'onliklar. Sovet totalitar tizimining sanoatlashtirish va jamoalashtirish siyosati va uning oqibatlari. O'lkaning xomashyo bazasiga aylantirilishining boshlanishi. 30-yillarda O'zbekiston SSR.

O'zbekiston ikkinchi jahon urushi yillarida (1941-1945 yillar)

O'zbek xalqining yuksak gumanizmi. Urushning ogir yillarida o'zbek xalqining asosiy ma'naviy-axloqiy xususiyatlari va insorparvarligining yorqin namoyon bo'lishi. Ikkinchi jadon urushida Qoraqalpog'iston respublikasi mehnatkashlarining faol ishtiroki. Respublika ijtimoiy-iqtisodiy salohiyatini urushga safarbar etilishi - frontga safarbar qilinganlardan tuzilgan milliy brigadalar. Qoraqalpogistonlik o'g'lonlarning jangohlardagi qadramonlik jasoratlari. Frontga yuborilgan qishloq xo'jalik maxsulotlari. Mudofaa uchun shaxsiy jamg'armalar. Evakuatsiya qilingan aholiga hamda jangchilar oilalariga g'amxo'rlik va mehribonlik. Deportatsiya qilingan xalqlarni O'zbekistondagi hayoti.

O'zbekiston mustaqillik yo'lida (1985-1991 yillar)

Mamlakatdagi ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy hayot. O'zbekistonda ijtimoiy-siyosiy inqirozning yanada keskinlashuvi. O'zbek xalqining milliy o'zligini anglashining boshlanishi. Millatlararo munosabatlarning keskinlashuvi. Qayta qurish davrida O'zbekiston iqtisodiyoti.

O'zbekiston mustaqillik yillarida

Mustaqillik tushunchasi. O'zbekistonning iqtisodiy mustaqillik va siyosiy suvereniteti uchun amaliy harakatlar. O'zbekiston siyosiy tizimidagi o'zgarishlar. O'zbekiston Respublikasining Davlat mustaqilligi e'lon qilinishi va uning olamshumul ahamiyati. O'zbekiston Respublikasi prezidenti Sh.Mirziyoyevning 2017 - 2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi hamda 2022-2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi. Yangi O'zbekistonda saylovlar. Yangilangan Konstitutsiyaga kiritilgan o'zgarishlar va umumxalq referendumlari.

Mustaqil O'zbekiston Respublikasi tarkibida suveren Qoraqalpog'iston Respublikasi

O'zbekiston mustaqilligi yillarida Qoraqalpog'iston davlatchiligi taraqqiyoti - Mustaqil Qoraqalpog'iston davlatining ijtimoiy - iqtisodiy taraqqiyoti. Xalq ta'limi fan va madaniyat.

JAHON (UMUMIY) TARIXI FANI

Qadimgi Misr.

Qadimgi Misr tarixiga oid manbalar va manbashunoslik. Tabiiy sharoiti va aholisi. Ilk dehqon qabilalari. Nil vohasiga joylashishi. Misr tarixini davrlashtirish. Manefon. Misrda stratifikatsiyalashgan jamiyat vujudga kelishi. Ilk shaharlar va davlatlar paydo bo'lishi. Misrda markazlashgan davlat shakllanish jarayoni. Ilk shohlik. I va II sulolalar. Narmer. Mina. Memfis. Jer. II sulola. Qadimgi shohlik davri. III sulola. Joser va Imxotep islohotlari IV sulola. Firavnlarning faoliyati. Snofuruning tashqi siyosati. Xufu, Xafra va Menkaura. V-VI sulolalar. Qadimgi shohlik parchalanishi. Birinchi o'tkinchi bosqich. VII-VIII sulolalar. Qadimgi shohlik davrida ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Misr yaka hukmronligi. Fir'avnlarni huquqlari. xati. Davlat ma'muriyati. Harbiy kuchlar. Nomlar va mahalliy ma'muriyati. Davlat xizmatchilari. Mirzalar. Fir'avnlarni ichki siyosati va tashqi siyosati. Bosqinchilik yurishlar. Xo'jalik. Sug'orilish sistemalari. Dehqonchilik. Madaniy o'simliklar. Bog'dorchilik va uzumchilik. Chorvachilik. Konchilik. Mis metallurgiyasi. Mis buyumlar. Toshga ishlov berish. Kulolchilik, qurilish, Mastabalar, Piramidalar. Yangi pedagogik texnologiya bo'yicha dars o'tilishi "Bumerang"

O'rta shohlik davri IX-X sulolalar. Gerakleopol kuchayishi. Axtoy nasixati. Liviyaliklar va Osiyo ko'chmanchilari hujumlari. XI sulola. Mentuxotep. Misr birlashishi. XII sulola. Amenemxet I, Senusert III, Amenemxet III. Ichki va tashqi siyosat. It-ta'uy. Nom zadogonlari bilan munosabatlar. Nubiya, Sinay va Falostin bosib olinishi. XIII sulola. Xalq qo'zg'olonlari va fuqaro urushi. "Ipuser nutqi" va "Noferti nutqi". Giksoslar istilosi va Misr davlati parchalanishi. XIV sulola. Davlat boshqaruvi. Nomarxlar, Zodagonlar, Dehqonlar, Fir'avn odamlari. Xemuu nisut. Qullar. Ibodatxonalar va koinlar. Xo'jalik. Sug'orilish. Fayyum. Savdo. Bibl. Utarit va Krit. Punt. Ikkinchi o'tkinchi bosqich. Giksoslar hukmronligi. XV-XVI sulolalar. Avaris. Xian. Apopi. Giksoslarni Misrdagi siyosati.

Yangi shohlik davri. XVII sulola. Fiva. Kames XVIII sulola. Yaxmos. Giksoslar. Misrdan haydalishi. Harbiy islohot. Tashqi siyosat va bosqinchilik yurishlar. Tutmos I. Tutmos II. Xatshepsut. Senmut. Tutmos III va uning yurishlari. Megiddo. Nubiya. Amenxotep IV (Exnaton) siyosiy va diniy islohotlari. Axetaton. Tutanxamon. Xoremxeb. XIX sulola. Memfis. Ramzes II. Per-Ramzes. Bosqinchilik yurishlar. Xettlar bilan urush. Kadesh. Xett-Misr sulhi. Merneptax. "Dengiz xalqlari" bosqini. XX sulola. Fiva. Setnaxt. Ramzes III. Ibodatxonalar va koinlar. Misr parchalanishi. Yangi shohlik davrida ijtimoiy munosabatlar. Fir'avnlr. Zodagonlar. Xizmat zodagonlar. Koxinlar. Dehqonlar va hunarmandlar. Qullar. Davlat boshqaruvi. "Texmir manbasi". Vazirliklar, Viloyatlar ma'muriyati. Mahalliy boshqaruv. Harbiy kuchlar. Amenxotep IV (Exnaton) davrida siyosiy kurash. Xo'jalik. So'g'orilish ishlari. Shaduf. Yangi mehnat qurollari. Yangi madaniy o'simliklar. Chorvachilik. Yangi uy hayvonlarini turlari. Hunarmandchilik. Jez buyumlar. Qurilish. Uchinchi o'tkinchi bosqich. XXI-XXII sulolalar. Sheshonk I, Bubastis. Harbiylar va koinlar. XXIII sulola. Tanis. Qushlar kuchayishi. Sais. Tefnaxt. Kashta va Pianxa. XXIV sulola Bakenraf (Bokxoris). Ichki vaziyat. Bokxoris qonuni. XXV sulola. Shabaka. Taxarka. Ossuriyaliklarni istilosi. Nomarxlar. Tanutamon. Sais XXVI sulola. Psametix I va uning siyosati. Nexo II. Apriy. Amasis (Yaxmos). Psametix III. XXVII Eron sulolasi. Misr Eron davlati tarkibida XXVIII-XXX sulolalar. Misrning Iskandar Zulqarnayn tomonidan egallanishi.

Kech shohlik davrida iqtisodiy munosabatlar. Metallarga ishlov berish. Mol-pul munosabatlar. Tashqi savdo. Yunoniston bilan savdo. Navkratis. yer ijarasi. Tabaqalanishni kuchayishi. Qurilish. Qadimgi Misr madaniyati va uning xususiyatlari. Diniy e'tiqodlar. Nomlar xudolari. Umumiy xudolar. Osiris va Isida. Fir'avnlr shaxsini ilohlashtirish. Exnatonning diniy islohoti. Diniy marosimlar. "O'lganlarni kitobi". Dafn etish marosimi. Til va uning rivojlanishi. Yozma manbalar. Qadimgi Misr nasihat adabiyoti. Afsonalar. Ertaklar. Badiiy adabiyot. Falsafa. Tasviriy san'at, haykaltaroshlik va me'morchilik. Ubshti. Ulkan haykallar. Piramidalar. Ibodatxonalar – Abu Simbel, Karnak, Luksor, Deyr el Bahri. yer osti qabrlar. Saroylar. Fan. Astronomiya. Matematika. Tibbiyot. Solnomalar. Ensiklopedik lug'atlar. Qadimgi Misr sivilizatsiyasi yutuqlari va uni jahon sivilizatsiyasiga qo'shgan hissasi.

Qadimgi Ikki daryo oralig'i.

Manbalar va manbashunoslik. Arxeologiya izlanishlari. Xo'jalik yozma manbalari. Huquq manbalari. Tarixiy manbalar. Ikki daryo oralig'i tarixini davrlashtirish. Inson tomonidan Ikki daryo hududlarini o'zlashtirish. Ilk sivilizatsiya vujudga kelishi. Iqtisodiy rivojlanish. Stratifikatsiyalangan jamiyat vujudga kelishi. Shahar-davlatlar. Davlat tuzumi. En, Lugal, Ensi, Kishni yuksalishi. En Menbargesi. Urukni yuksalishi. Mesanishada. Lagash. Eanatum. Enentarzi. Uruinimgina islohotlari. Umma. Lugalzagesi.

Tabaqalar. Xo‘jalik. Sug‘orilish. Dehqonchilik. Hunarmandchilik. Mis va jez buyumlar. To‘qimachilik. Savdo. Madaniyat. Yozuv.

Akkad davri. Sargon (Sharrumken). Ikki daryo oralig‘ida birlashgan Akad davlatining tashkil topishi. Sharru. Rimush. Manishtushu. Naram Suen. Akkad davlati zaiflashuvi. Kutiyalar bosqini. Lagash. Gudea. Utuxengal. Urning III sulolasi. Ur-Nammu. Shulga Davlat tizimi. Ijtimoiy munosabatlari. Tashqi siyosat. Amoreylar. Elamliliklar bosqini. Ur qulashi. Issinning I sulolasi.

Qadimgi Bobil shohligi. Siyosiy parchalanish. Xamurappi va uning faoliyati. Samsuiluna. Bobil davlati zaiflashuvi. Xetlar hujumi. Kassitlar bosqini. Bobil davlati qulashi.

Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Avilum. Mushkenum. Vardum. Sharrum va uning huquqlari. Ma‘muriyat. Adliya. Soliqlar, harbiy kuchlar. Xo‘jalik. Sug‘orilish. Dehqonchilik. Savdo. O‘rta Bobil shohlik davri. Kassitlar. Gandash. Katta Kurigalzu. Xaldeylar hujumi. O‘rta Bobil shohligi qulashi. Mitanni davlati. Xurritlar. Vashshukani. Shox Zodagonlar “Dimtu” va “allu”. Qullar, harbiylar. Mitanni parchalanishi.

Qadimgi Assuriya. Shahar-davlatlar, xalqaro savdo. Kanish. Alum. Ashshur. Shahar ui. Limmu. Ishshiakkum. Ilushuma. Shamshi-Adad I Xalsu Sharru. Arameylar hujumi. Assiriya zaiflashuvi. Yangi Ossuriya shohligi davri. Iqtisodiy yuksalish. Kalxu. Siyosiy inqiroz. Tiglatpalasar III islohotlari. Ma‘muriyat harbiy kuchlar. Bosqinchilik siyosat. Sargon II. Sinaxxerib. Asarxaddon. Ashshurbanapal. Shamash-shum-Ukin qo‘zg‘oloni. Qo‘shni davlatlarni Ossuriyaga qarshi ittifoqi. Nineviya. Xarran. Karkemish. Ossuriya davlatini qulashi.

Yangi Bobil shohligi. Oramey va xaldey qabilalari. Marduk-ipli-iddin. Shamash-shum-ukin. Nabopalasar. Xaldey sulolasi. Ossuriya qarshi kurash. Navuxodonosor II. Bobil Eron davlatini tarkibiga kirishi. Ijtimoiy tuzum. Shoh. Zodagonlar. Kohinlar. Ozod shaxslar. Qullar. Xo‘jalik. Dehqonchilik. Hunarmandchilik. Savdo. Moliya munosabatlari.

Ikki daryo oralig‘i madaniyati. Shumer va Akkad davrlari. Diniy e‘tiqodlar. Yozuv E-duba. Adabiyot. Afsonalar. Gilgamesh haqida afsona. Tasviriy san‘at va haykaltaroshlik. Fan. Matematika. Tibbiyot. Me‘morchilik. Zikkuratlar.

Kichik Osiyo qadimgi davrda.

Tabiiy sharoit, aholisi va tillari. Manbalar va tarixshunoslik. Chatal Guyuk madaniyati. Xadjilar. Eneolit davri madaniyati. Jez davri. Dorak. Olocha-Guyuk. Shahar-davlatlar. Ossuriya – koloniyalari. Kanish. Qadimgi Xett davlati vujudga kelishi. Kussara. Pitxana. Nesa. Anita. Xattusa. Labarna. Xattusili I. Pankus. Tuliya. Mursili I. Telepin. Mamlakatni birlashtirish jarayoni davom etilishi. Davlat zaiflashuvi. Ijtimoiy va iqtisodiy xususiyatlari. Yangi Xett davlati. Suppiluliuma. Old Osiyoda hukmronlik. Mittani davlatini egallash. Mursili II. Xett-Misir qarama-qarshiligi. Kadesh. Xattusili III. Dengiz xalqlarini hujumi. Xett davlatini mag‘lubiyati va parchalanishi. Mayda Xett davlatlari. Tabal va Xatti. Ijtimoiy munosabatlar. Tabarna va Tabarnana. Zodagonlar. Pankus. Kohinlar. Ozod jamoatchilar. Qullar. Xo‘jalik. Chorvachilik. Dehqonchilik. Konchilik. Hunarmandchilik. Savdo. Xett madaniyati. Diniy e‘tiqodlar. Yozuv haykaltaroshlik. Me‘morchilik. Frigiya. Dehqonchilik. Chorvachilik. Gordion. Gordiy. Midas. Kimmeriyaliklarni hujumi. Frigiya madaniyati “xudolarni buyuk onasi” va Attis. Midas qabri. Frigiya yozuvi. Lidiya. Sarda. Tangalarni zarb etilishi. Geraklidlar sulolasi. Mermnandlar sulolasi. Giges. Davlat kengayishi. Kimmeriyaliklar hujumi. Ossuriya bilan kurash. Ardis. Midiya bilan urush. Krezx. Lidiya. Eron davlati tarkibiga kirishi.

Qadimgi Kavkazorti. Manbalar. Neolit madaniyatlari. Kuroaraks va koban madaniyatlari. Urartu mamlakati. Birlashgan Urartu davlati paydo bo'lishi. Mutsatsir. Aramu. Sarduri I. Tushpa. Diniy islohat. Menua. Islohatlar, qurilish. Argishti I. Ossuriya bilan kurash. yerebuni. Argishtixinili. Teyshabaini. Rusa I. Urartu mag'lubiyati. Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Davlat ma'muriyati. Ozod jamoatchilar. Qullar.

Arme-Shupriya qadimgi arman shohligi. yervandidlar. yervand III Kolxida. Eron va Yunoniston madaniy va iqtisodiy ta'siri. Fasis. Vani. Iberiya. Alvoniya.

Suriya, Finikiya va Falastin.

Sharqiy O'rta yer dengizi hududlari va Arabiston. Tabiiy sharoit aholisi. Manbalar va tarixshunoslik. Ierixon. M. avv. III-II ming yillik davlat birlashmalari. Mari, Ebla va boshqalar. Yamxad davlati. Mittani. Xett-Misr qarama-qarshiligi va mahalliy shahar-davlatlar. Finikiya va Suriyaning yuksalishi. Xunarmandchilik va savdo. Finikiya kolonizatsiyasi. Tir-Sidon shohligi. Damashq shohligi. Qadimgi yaxudiy qabilalarining falastin hududiga bostirib kelishi. Isroil-Iudeya shohligining vujudga kelishi. Doud va Sulaymon.

Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Janubiy falastindagi shohliklar. Sharqiy O'rta yer dengizi xalqlarining madaniyati. Diniy e'tiqodlar. Qadimgi yaxudilarda monoteizmning vujudga kelishi. Finikiyaliklarning jug'rofiya tadqiqotlari. Alifbo yozuvi. Adabiyot. Injil. Tavrot.

Arabiston qadimgi davlatlari. Tabiiy sharoiti, aholisi va tillari. Manbalar va manbashunoslik. Shimoliy Arabiston qabilalari va ilk davlat birlashmalari. Ko'chmanchi chorvadorlar. M. avv. IX-IV asrlarda shimoliy arabiston qabilalarining xalqaro vaziyatdagi o'rni. Janubiy Arabiston davlatlari. Shaba. Siyosiy tarixi. Xalqaro savdo. Madaniyat. Diniy e'tiqodlar. Janubiy Arabiston yozuvlarining kelib chiqishi muammolari. Me'morchilik, haykaltaroshlik, tasviriy san'at.

Qadimgi Eron.

Tabiiy sharoit, jug'rofik viloyatlar, aholisi. Eron hududida yashovchi xalqlar va qabilalar. Kuttiylar, kassitlar, xurritlar. Elam davlati. Anshan. Shutruk-naxxunte I. Elam jamiyati. Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Elam madaniyati va uning xususiyatlari. Eron zabonli qabilalari kirib kelishi. Oriy muammosi. Fors. Manna va Midiya davlatlari vujudga kelishi. Kashtariti. Kimmeriyaliklar va skiflar eron hududlariga bostirib kelishi. Kiaksar islohotlari. Midiya yuksalishi. Ekbatana. Astiag. Forsda ahmoniyar sulolasi. Kurush II.

Zardushtlik dini. Ovesto va asosiy qonunlar. Midiya Eron davlati tarkibiga kirishi. Eron davlati Kurush II davrida. Markaziy Osiyo janubiy viloyatlarni Eron davlati tarkibiga kirishi. Kurush II Markaziy Osiyoga ikkinchi yurishi. Kambuji II Misrni egallashi. Bardiya. Gaumata. Dariyavush I qo'zg'olonlarni bostirishi. Markaziy Osi'lga yurishi. Dariyavush I islohotlari. Kserks. Yunon-Eron urushlari. Artakserks III davrida Eron. Eron davlatini Markaziy Osiyo xalqlariga siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy ta'siri. Dariyavush III. Eron davlatini zaiflashuvi. Iskandar Zulqarnaynning Sharqiy yurishi. Eron davlatini qulashi. Eron davlati hududlarida ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlari va ilg'or shakllarini tarqalishi. Dehqonchilik hunarmandchilik. Savdo. Moliya va pullarni zarb etilishi. Eron madaniyati. Eron shohlarini diniy siyosati. Davlat yozuvi. Bexistun va Naqshi-Rustam. Yozma manbalar. O'yma rasmlar va haykaltaroshlik. Me'morchilik. Persepol. Eron imperiyasini jahon tarixidagi o'rni.

Qadimgi Hindiston.

Hududlar tabiiy sharoit va iqlim. Manbalar va manbashunoslik xalqlar va tillar. Hindiston hududidagi ilk dehqonchilik madaniyatlari. Mehrgarx. Hind daryo vohasini qadimgi dehqonchilik madaniyati (Moxenje-Daro va Xarappa). Ijtimoiy tuzum va iqtisodiy munosabatlar. Jxukara madaniyati. Oriy qabilalarini Hindistonga bostirib kelishi. Oriy muammosi. Jamiyatda yangi ijtimoiy va iqtisodiy tuzum vujudga kelishi. Varvarlar. Braxmanizm.

Ilk davlat birlashmalari vujudga kelishi. Magadxa. Ahmoniyalar davlatini Hindiston hududlariga intilishi. Magadxa kuchayishi. Pataliputra. Nandalar davlati. Davlat tuzumi. Iqtisodiy munosabatlar. Iskandar Zulqarnaynning Hindistonga bostirib kirishi. Por. Nandalar sulolasi qulashi. Mauryalar davlati vujudga kelishi. Chandragupta. Chanakya. Mamlakatni birlashtirish. Diniy siyosat. Bindusara. Ashoka. Tashqi siyosat. Xo'jalik. Dehqonchilik. Chorvachilik. Hunarmandchilik. Savdo. Mauryalar davlatini inqirozi va parchalanishi. Hindu-yunon davlatlari. Yunon-Baqtriya davlati. Hindistonning ellinistik madaniyati. Hindiston kushanlar davlati tarkibida. Kanishka. Guptlar davlati shakllanishi. Eftalitlar hujumi. Guptlar davlati qulashi. Janubiy Hindiston davlatlari. Rivojlangan va kech qadimgi davrlarda Hindistonda ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Davlat tuzumi. Jamiyatda stratifikatsiya jarayoni rivojlanishi. Varnalar va tabaqalar. Xo'jalik. Hindistonning qo'shni mamlakatlar bilan aloqalar. Hindiston va Buyuk Ipak yo'li. Qadimgi Hindiston va Markaziy Osiyo. Yangi pedagogik texnologiyalar bo'yicha dars o'tish usuli "Klaster"

Qadimgi Hindiston madaniyati. Diniy e'tiqodlar. Ritveda va sanxitlar. Ko'p xudolik. Indra, Varuna, Agni, Surya, Somma, Yama. Jahon yaratilishi to'g'risidagi afsona. Braxma, Vishnu, Shiva, Krishna, Vishnaizm va Shivaizm. Puranlar, Krishna va Kali. Bxagavadgita Budizmning vujudga kelishi. Nirvana. Sangxa. Maxayana va Xinaiana. Budxisatva. Sanskrit. Hindiston falsafasi. Lokayata. Vasheshika. Saxyan Shankara. Adabiyot "Maxabxarata", "Ramayana", Kalidasa, Tyapf, "Panchatantra" Alivakxusha, Bxamani. "Kural". Me'morchilik Kari, Ellor, Sanchi. Xaykaltaroshlik Gandxara, Madxur, Amaravatta. Adjanta devor rasmlar. Matematika. Ar'yabxata. Astronomiya. Tabobat. Madaniy aloqalar. "Yavan Jataka".

Qadimgi Xitoy.

Hududlar tabiiy sharoit, iqlim. Manbalar va manbashunoslik. Tarixiy davrlantirish. Ilk dehqonchilik madaniyatlari. Yanishao. Lunshao. Shan qabilasi. Shan-In davlati. Anyan. Shan-In davrida iqtisod, jamiyat va davlat. An'yan yozuv manbalari. Chjou qabilasi. U-van yurishlari va Shan-In davlati qulashi. G'arbiy Chjou davlati. Siyosiy vaziyat. Ijtimoiy tuzum. Iqtisodiy munosabatlar. Sharqiy Chjouni vujudga kelishi. Ishlab chiqarish kuchlarni rivojlanishi. Pullar. Savdogarlar, Sharqiy Chjou parchalanishi. Qadimgi Xitoy shohlari orasidagi kurash. Le-Go va Jan-Go davrlari. Jamiyat tuzumi. Ijtimoiy munosabatlar. Dehqonchilik. Hunarmandchilik. Savdo. Soliqlar. Sin davlati kuchayishi. Shan Yan islohotlari. Ko'chmanchilar bilan kurash. In Chjen. Sin Shixuandi. Xitoy birlashgan davlati vujudga kelishi. Islohotlar. yer egaligi. Harbiy kuchlar. Davlat ma'muriyati. Soliqlar. Qonunlar. Sug'arilish. Yo'llar. Davlat standartlar. Moliya. Yozuv. Qo'zg'olonlar. Sin sulolasi taxtdan haydalishi. Taxt uchun kurash. Lyu Ban.

Xan davlati vujudga kelishi. Siyosiy tuzum. Xo'jalik tiklash. Sug'orilish. Qonunlar. Soliqlar. Zodogonlar. Van va xou. Qo'zg'olonlar. Davlat zodogonlari. Davlat monopoliyalari. U-Di yangi qonunlar. Xan davlati yuksalishi. O'lkalar va viloyatlar. Nazorat. Harbiy kuchlar. Iqtisod. Davlat dini. Tashqi siyosat. Xitoyliklarni Farg'ona

davlatini egallash uchun yurishlari. Ko'chmanchilarga qarshi kurash. Xunnu. Mode. Savdo. Qadimgi Xitoy va Markaziy Osiyo savdo munosabatlari. Buyuk Ipak yo'liga asos solinishi. Xan jamiyatining inqirozi. Xalq qo'zg'olonlari. Van Man islohotlari. "Qizil qoshliklar" qo'zg'oloni. So'nggi Xan so'nggi sulolasi davri. Ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar. Ko'chmanchi qabilalar bilan kurash. Dexqonchilik. Xunarmandchilik. Savdo. Markaziy Osiyo bilan siyosiy va iqtisodiy aloqalar. Buyuk Ipak yo'li rivojlanishi. So'nggi Xan davlatini zaiflashuvi. Ijtimoiy-iqtisodiy inqiroz. Ko'chmanchilarni hujumi. "Sariq peshanabandlar" qo'zg'oloni. So'nggi Xan davlati parchalanishi. O'zaro urushlar. Uch shohlik davri.

Xitoy madaniyati. Diniy e'tivodlar. Osmonga sig'inish. Dao ta'limoti. Kun Szi ta'limoti. Men Szi. Budda ta'limoti. Xitoyda tarqalishi. Davlat dinlari. Yozuv va yozma manbalari. Adabiyot. Fan. Tarix. Matematika. Tibbiyot. San'at. Qadimgi Xitoy sivilizatsiyasi. Jahon xalqlari sivilizatsiyasiga qo'shgan hissassi va uning ahamiyati.

Qadimgi Yunoniston tarixi.

Antik davr tarixiy tushunchasi. Antik davr va qadimgi Sharq davlatlarining tarixi. Antik qullik. qadimgi Yunonistonning jahon tarixidagi o'rni. Qadimgi Yunonistonning tarixiy davrlari. Yunonistonning geografik o'rni, tabiiy sharoitlari. Tabiiy sharoitlarni Yunonistonning xo'jaligiga va tarixiy rivojlanishiga ta'siri. qadimgi Yunoniston tarixidan asosiy manbalar va Yunoniston tarixnavisligi.

Miloddan avvalgi II ming yillikda Yunoniston.

Miloddan avvalgi II ming yillikda Krit va Axey Yunonistoni.

Krit orolida jamiyatning vujudga kelishi, uning rivojlanishi, ravnaqi. Krit davlatining inqirozga uchrashi. Miloddan avvalgi II ming yillikda Axey Yunonistoni. Miken, Trinf va Pilos davlatlari. Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Doriy qabilalarining ko'chishi. Urug'-jamo'a munosabatlarining qayta tiklanishi. Miloddan avvalgi XI-IX asrlarda Yunoniston.

Miloddan avvalgi VIII asrda arxaik Yunoniston.

Yunon polislarning barpo bo'lishi.

Yunon polislari paydo bo'lishining sabablari. Demos va aslzodalar o'rtasidagi kurash. Shahar davlatlari-polislarning barpo bo'lishi. Buyuk yunon koloniyalari. Miloddan avvalgi VIII-VI asrda qadimgi Peloponnes. Sparta davlatlarining ijtimoiy-iqtisodiy tuzumi. Sparta davlati.

Miloddan avvalgi IX asr oxiri–VI asrlarda Attika. Afinada quldorchilik demokratiyasini paydo bo'lishi.

Attika aholisining vujudga kelishi. Attikaning xo'jaligi, dehqonchiligi, hunarmandchiligi, savdo-sotiq munosabatlari. Ilk davlatni vujudga kelishi. Solon islohotlari va ularning ahamiyati. Pisistrat hokimiyati. Klisfen islohotlari. Afinada quldorlik demokratiyasining o'rnatilishi. Miloddan avvalgi V-IV asrlarda Yunoniston. Yunon–fors urushlari. Miloddan avvalgi V-IV asrlarda Yunonistonning iqtisodiy rivojlanishi. Yunoniston iqtisodiy rivojlanishida ikkita asosiy yo'nalish–afinalik va spartalik. Ularning xususiyatlari. Afinani iqtisodiy-ijtimoiy rivojlanishi.

Miloddan avvalgi V asrda Afinadagi demokratiya va Spartadagi oligarxiya–ikkita siyosiy tizim.

Afina davlat tuzumi. Perikl davrida Afina quldorlik demokratiyasining ravnaqi. 1-Afina dengiz ittifoqi. Spartaning siyosiy tuzumi. Miloddan avvalgi V asrda Peloponnes ittifoqi. Miloddan avvalgi 430 yil Afina arxe va Peloponnes ittifoqi o'rtasidagi munosabat. Peloponnes urushi, uning sabablari, natijalari.

Miloddan avvalgi IV asrning birinchi yarmida Yunoniston.

Peloponnes urushining oqibatlarini. Spartaning ustivorligi Yunonistonda Ahmoniyalar davlatining ta'sirini kuchayishi. Fivaning yuksalishi. II-Afina dengiz ittifoqining tashkil topishi. Sparta, Afina, Fiva o'rtasidagi raqobat. Miloddan avvalgi IV asrning o'rtalarida Yunonistonda siyosiy tarqoqlik. Polis tizimining inqirozi. Inqirozni yengish dasturlari. (Platon, Isokrat, Aristotel). Buyuk Yunoniston va qora dengiz sohillaridagi yunon shaharlari va davlatlari. Makedoniyaning yuksalishi. Yunonistonda Makedoniya hukmronligining o'rnatilishi.

Miloddan avvalgi VIII-II asrlarda qadimgi Yunoniston madaniyati.

Yunoniston madaniyati rivojlanishining asosiy shart-sharoitlari. Arxitektura, haykaltaroshlik. Yunon adabiyoti va teatr. Janrlar. Miloddan avvalgi VII-VI asrlarda yunon she'riyati. Miloddan avvalgi V asrda Yunon tragediyasi. Esxil, Sofokl, Evripid, Aristofan ijodi. Teatr va uning jamiyatdagi o'rni. Yunon teatri. Yunon falsafasi. Yunon madaniyatining ahamiyati va uning jahon madaniyatida tutgan o'rni.

Ellinistik davrda Yunoniston va Old Osiyo. Aleksandr Makedonskiy harbiy yurishlari. Uning saltanatining vujudga kelishi va parchalanishi.

Sharqqa yurishning boshlanishi. Asosiy janglar. Bosib olingan yerlarda siyosat. Markaziy Osiyoga harbiy yurish. Aleksandr Makedonskiyga qarshi milliy ozodlik kurash. Hindistonga harbiy yurish. Aleksandr Makedonskiy saltanatining tashkil topishi. Saltanatning parchalanishi. Ellinistik davlatlar. Salavkiylar. Markaziy Osiyo Salavkiylar davlati safida Misr, Yunon-Baqtriya. Makedoniya va Yunoniston. Ellinistik davlatlarning xillari. Ellinizm mohiyati. Yunon va Sharq elementlari. Ellinistik ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy tizimining xususiyatlari. Ellinizmning davrlanishi.

Salavkiylar davlati va ellinistik Misr. Pergam podsholigi.

Ellinistik davlatlarni iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy rivojlanishi va o'ziga xos xususiyatlari. Makedoniya va Bolqon Yunoniston ellinistik davrda. Rim istilosi. Ellinistik davlatlarni qilashini sabablari. Ellinistik madaniyat. Ellinistik madaniyatning ahamiyati.

Qadimgi Rim.

Jahon tarixida Rimning tutgan o'rni va ahamiyati. Rim jamiyati - quldorlik tizimining yuqori bosqichi. Xronologiya. qadimgi Rim tarixining davrlanishi. Italiyaning geografik o'rni va tabiiy sharoitlari. Aholisi. Etnik xilma-xilligi. Asosiy qabilalar: ligurlar va boshqa mahalliy qabilalar, italiklar, illiriyalik etnik guruhlar, etrusklar, yunonlar. Qadimgi Rim tarixini o'rganish.

Miloddan avvalgi VIII-III asrlarda Rim tarixi.

Miloddan avvalgi VIII-VII asrlarda Italiyada ilk quldorlik jamiyati. Miloddan avvalgi VIII asrda Etruriya. Etrusklar va Rim. Italiya janubida va Sitsiliya orolida yunon polislari. Rim. Rim tarixidan manbalar. Rimning geografik o'rni va tabiiy sharoiti. Rim

fuqarolik jamiyati. Patriitsiyalar va plebeylar, klientlar va patronlar. Patriarxal qulchilik va uning manbalari. Davlat tuzilishi. Podsho hokimiyati. Serviy Tulliy islohati. Podsho hokimiyatining yemirilishi va Rim Respublikasining o'rnatilishi.

Miloddan avvalgi VI-III asrlarda Rim va Italiya.

Plebey va patriitsiyalar o'rtasidagi kurash sabablari, asosiy bosqichlari va natijalari. Miloddan avvalgi IV-III asrlarda Rimda davlat tuzilishi. Rim tomonidan Italiyaning istilo etilishi. Rim-Italiya ittifoqi. Uning tarkibi. Rim madaniyati.

So'nggi respublika tarixi (Miloddan avvalgi III-I asrlar).

Rim va Karfagenning O'rta yer dengizi xavzasidagi hukmronlik qilish maqsadida olib borgan kurashi. Karfagen davlati. Karfagen - Rim munosabatlari. Puni urushlari. Ularning natijalari.

Miloddan avvalgi II asrdagi Rimning Sharqiy O'rta yer dengizidagi istilolari.

Makedoniyaning istilo etilishi. Makedoniya va Yunonistonning pravinsiyalarga aylanishi. Salavkiylar podsholigining qulashi. Uchinchi Puni urushi. Karfagenning tor-mor etilishi.

Miloddan avvalgi II-I asrlarda Rimning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishi.

Rimda quldorlikning o'sishi. Rim istilolarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish jarayoniga ta'siri Rimni iqtisodiy, ijtimoiy rivojlanishini o'ziga xos xususiyatlari. Klassik qulchilikni ahamiyati.

Miloddan avvalgi II asrda Rimdagi ichki siyosat.

Qullar qo'zg'oloni. Sitsiliyada 1 qullar qo'zg'oloni. Aka-uka Grakxlarni agrar siyosiy islohotlari. Yugurta urushi. Gay Mariyning harbiy-siyosiy islohatlari, uning faoliyati. Miloddan avvalgi II-I asrlar bo'sag'asida. Rimdagi ijtimoiy-siyosiy kurash. Italiyadagi ittifoqchilar urushi.

Rim respublikasi siyosiy tuzumining inqirozi.

Miloddan avvalgi I asrning 80-yillarida Rim respublikasida siyosiy kurash. Pont podsholigi bilan birinchi urush. Miloddan avvalgi I asrning 80-yillari oxirida Rimda fuqarolar urushi. Lutsiy Korneliy Sullaning diktaturasi. Ispaniyada Sertoriyning faoliyati. Pont podsholigi bilan uchinchi urush (Miloddan avvalgi-74-63 yy.). Spartak boshchiligidagi qo'zg'olon. Miloddan avvalgi 70-yillar oxiri 60-yillar boshida siyosiy guruhlarining kurashi. Miloddan avvalgi 60 yillarda Rimda siyosiy kurash. 1-uchlar ittifoqi (1-triumvirat). Sezarning konsulligi. Galliyada urushlar. Yuliy Sezarning siyosiy mavqeining mustahkamlanishi.. Miloddan avvalgi I asrning 40 – yillarida fuqarolar urushi va Yuliy Sezar diktaturasi. Yuliy Sezar qonunchiligi. Ijtimoiy siyosat. Yuliy Sezar diktaturasining ahamiyati. Miloddan avvalgi I asrning 40-yillar oxiri va 30-yillardagi fuqarolar urushi. II- uchlar ittifoqi (II – triumvirat). Fuqarolar urushining ijtimoiy-siyosiy oqibatlari. Polis tizimi inqirozi va Rim respublikasi qulashining asosiy sabablari. Miloddan avvalgi III-I asrlarda Rim madaniyati.

Ilk Rim imperiyasi. Oktavian Avgust hukmronligi. Prinsipat.

Monarxiya o'rnatilishining dolzarbligi. Oktavianning siyosiy dasturi va maqsadi. qonunchilik. Prinsipat asoslari. Avgustning ijtimoiy siyosati. quldorchilikning

kuchayishi. Oktavian Avgustning tashqi siyosati, uning hukmronligining natijalari va ahamiyati.

Milodiy I-II asrlarda Rim imperiyasida ijtimoiy - iqtisodiy munosabatlar.

Rim imperiyasining iqtisodiy ravnaqi. O'rta yer dengizi havzasida iqtisodiy birlik. Millodiy I-II asrlarda Rim hokimiyati. quldorlikning kuchayishi. Mayda ishlab chiqarish kuchlari. Kolonat munosabatlarining rivojlanishi va uning evolyusiyasi. Shahar aholisi. Ozodlikka chiqarilgan qullar. Rim imperiyasining administrativ tuzilishi. Italiya. g'arbiy va Sharqiy provinsiyalar. Ularning o'ziga xos iqtisodiy xususiyatlari. Miloddan avvalgi I asrda Rim imperiyasi. Yuliy-Klavdiy va Flaviylar sulolasi. Antoninlar sulolasi. Rim imperiyasining "oltin davri". Ijtimoiy munosabatlar va madaniy hayotning butun O'rta yer dengizi havzasida birligi. II asr – antik sivilizatsiyasining ravnaqi. Antoninlarning agrar, iqtisodiy-ijtimoiy, siyosati. qulchilikka munosabat. "Rim dunyosi" - bu tushunchaning ijtimoiy-siyosiy mazmuni. Xristianlik dinining vujudga kelishi. So'nggi Antoninlar davrida ichki va tashqi ahvolni o'zgarishi. II asrda Rim davlati rivojlanishining asosiy ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va madaniy natijalari. Milodiy I-III asrlarda Rim madaniyat. III asr inqirozi. Rim davlatining inqirozi. Ijtimoiy, siyosiy va iqtisodiy inqirozning sabablari

Xristian dinining kelib chiqishi va uning ilk tarixi.

Miloddan avvalgi I asrda diniy e'tiqod Xristian dinini vujudga kelishining shart-sharoitlari. Xristianlikning Rim imperiyasiga yoyilishi. Xristian jamoalari ijtimoiy tarkibining o'zgarishi. Xristianlik dinining evolyusiyasi va uning imperator hokimiyati bilan munosabati.

So'nggi Rim imperiyasi.

Milodiy IV-V asrlarda Rim jamiyati va davlati. Dominat tizimi. Inqirozni yengish. Diokletian va Maksimianning ijtimoiy-siyosiy islohatlari. Davlat boshqaruvining o'zgarishi, tetraxiya, dominat tizimining o'rnatilishi. Imperator hokimiyati. Soliq islohatlari. Imperator Konstantin. Islohatlar. Konstantinning diniy siyosati. Xristian dini – Rimning hukmron diniga aylanishi va uning oqibatlari. Xo'jalikning rivojlanishi. Patrotsiniy. Rim provinsiyalarida varvarlarning joylashuvi. Ijtimoiy ziddiyatlarning keskinlashuvi. Ommaviy harakatlar. Majusiylarning harakati. Xalqlarning Buyuk ko'chishining boshlanishi. Rim armiyasida varvarlar miqdorining o'sishi.

Milodiy IV-V asrlarda Rim madaniyati.

Antik madaniyatning inqirozi. Xristianlik dunyo qarashining paydo bo'lishi. Tarixnavislik. Ammian Marsellin. Xronikalar. Arxitektura va qurilish. San'at. Maxsus bilimlar.

G'arbiy Rim imperiyasining qulashi.

Rim imperiyasining g'arbiy va Sharqiy imperiyalarga bo'linishi, uning sabablari. g'arbiy Rim imperiyasi. Uning zaifligi. Reyndagi german qabilalari. Ularning Italiyaga bostirib kirishi. g'arbiy Rim imperiyasi yerlarida varvar qabilalarning joylashishi. Yangi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy tartibning belgilari. Xunlar. Katalaun jangi. Rim markaziy hokimiyatining inqirozi. g'arbiy Rim imperiyasining qulashi. Antik quldorlik jamiyati qulashining iqtisodiy-ijtimoiy, siyosiy sabablari va oqibatlari. Quldorlik jamiyatining tarixiy ahamiyati. qadimgi dunyo sivilizatsiyalari – zamonaviy sivilizatsiyaning poydevori.

O'rta asrlar tarixi manbalari

O'rta asrlar tarixi manbalarini turkumlash. O'rta asrlar tarixi manbalarini umumiy tavsifi va ularni o'rganish uslubi. V-XI asrlar tarixi manbalari. O'rta asrlar tarixi manbalarini o'rganish muammolari.

Ilk o'rta asrlar G'arbiy yevropada feodal tuzumning vujudga kelishi

Quldorlik tuzumining inqirozi va Rim imperiyasida feodal munosabatlarning vujudga kelishi. Emfitevisis. Patronat va kommendatsiya. III-V asrlarda iqtisodiy inqiroz. Rim imperiyasining ijtimoiy va davlat tuzumi. G'oyaviy inqiroz. Imperiyaning xristianlashishi. Xalq ommasining ijtimoiy noroziligi va uning turlari. German qabilalarida ibtidoiy jamoa tuzumining inqirozi. Ijtimoiy-iqtisodiy tuzilishi. Ijtimoiy-siyosiy tashkilot. IV-V asrlarda siyosiy tuzumning o'zgarishi. Rim imperiyasining qulashi va varvar davlatlarining tashkil topishi. Xalqlarning buyuk ko'chishining sabablari. Vestgotlar. Vandallar. Xunlar.

Yevropada feodal munosabatlarning kelib chiqishi mohiyati.

Frank davlatida feodal munosabatlarning rivojlanishi

Gallianing franklar tomonidan bosib olinishi. Merovinglar davlati. "Soli haqiqati". Merovinglar davrida frank jamiyatida ijtimoiy tabaqalanish. Frank davlati. Xlodviglar davrida davlatning bo'linib ketishi. Karolinglar hukmronligi. Feodallashish jarayonining tezlashishi. Papa davlatining tashkil topishi. Buyuk Karl imperiyasi. Karolinglar davlatida feodal munosabatlar asosining shakllanishi. Feodal votchinasi qaram dehqonlar ahvoli. Karolinglar davlatining o'zgarishi va uning parchalanib ketishi.

IV-XI asrlarda Vizantiyada feodal munosabatlarning vujudga kelishi va shakllanishi

IV-IX asr birinchi yarmida Vizantiya. Vizantiya imperiyasining tashkil topishi. Qishloq xo'jaligi. Shaharlar hunarmandchilik va savdo. Xristian dini. Imperator Yustinian davri. "Nika" harakati. Yustinian tashqi siyosati va urushlar. Slavyanlar bosqini. VII-VIII asrlarda Vizantiyada ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy o'zgarishlar. VIII-IX asr birinchi yarmida xalq harakati. IX-XI asr o'rtalarida Vizantiya. Makedoniya sulolasi imperatorlarining agrar qonunlari. Vizantiyada feodal shahar. "Eparx kitobi". Davlat apparati. IX-XI asrlarda cherkov. IX asr ikkinchi yarmi XI asr o'rtalarida Vizantiya tashqi siyosati. X-XI asrlarda siyosiy kurash.

IX-XI asrlarda Fransiya

G'arbiy va Markaziy yevropa ilk feodalizm davri oxirlarida yevropada feodal tuzumning mustahkamlanishi (IX-XI). Feodal jamiyatining asosiy guruhlar. Dehqonlar. Feodallar guruhi. Feodal ierarxiya tartibi. Feodallar va dehqonlarning kundalik hayoti. IX-XI asrlarda Fransiya. Fransiya korolligining tashkil topishi va uning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti.

IX-XI asrlarda Italiya

Italiyaning siyosiy tarqoqligi. Feodal munosabatlarning vujudga kelishi. Shaharlarning rivojlanishi. Italiya davlatlarining siyosiy taraqqiyoti.

IX-XI asrlarda Germaniya

Germaniyada feodallashish jarayonining o'ziga xos xususiyati. Yagona nemis ilk feodal davlatining tashkil topishi. Germaniyada cherkov siyosati. German qirollarining

italyancha siyosati va Muqaddas Rim imperiyasining tashkil topishi. Nemis feodallarining slavyanlar yerlariga bosqin boshlashi. Germaniyada feodal tuzumning yanada mustahkamlanishi. XI asr ikkinchi yarmida siyosiy inqiroz. Saksoniya qo'zg'oloni. Germaniya imperatorlari cherkov siyosatining yemirilishi.

X-XI asrlarda Shimoliy Yevropa.

Shimoliy yevropada "Vikingerlar davri" IX-X asr birinchi yarmida vikinglar bosqini. Islandiya. Amerikaning kashf etilishi. X asr ikkinchi yarmi XI asr birinchi yarmida viking yurishi. Vikinglar bosqiniga umumiy tavsif. Skandinaviya davlatlarida feodal munosabatlar paydo bo'lishi jarayonining o'ziga xosligi. Ilk O'rta asrlarda skandinaviyaliklarning ijtimoiy-siyosiy tuzumi.

IX-XI asrlarda Angliya

Britaniyada Anglosakson korolligi va unda feodallashish jarayonining xususiyatlari. Ijtimoiy tabaqalanish. Feodallarga qaram aholi. Feodallashish. Anglosakslarda davlatning rivojlanishi. Datlar bosqining yangidan boshlanishi va uning tugashi.

VIII va XI asr o'rtalarida Ispaniya

Ispaniyada arablar istilosi. Musulmonlar Ispaniyasi. Ispan-xristian davlatlarining paydo bo'lishi va Rekonkista harakatining boshlanishi. Asturo-Leon korolligining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy tuzumi. Kataloniya. Navarra va Aragon.

Ilk O'rta asrlarda Osiyo va Afrika davlatlari

Osiyo va Afrika mamlakatlarining tarixiy rivojlanishida umumiy va o'ziga xos xususiyatlar. Manbalar va tarixshunosligi. Mintaqalararo munosabatlar. Siyosiy tuzum. O'troq va ko'chmanchi jamoalar orasidagi munosabatlar. Feodal yer mulkchiligining va yerga egalik qilishning shakllari. Shaharlar va ularning jamiyat hayotidagi o'rni, asosiy sinflarning shakllanishi. Siyosiy tuzumning xususiyati. Din. Osiyo va Afrika xalqlarining ilk o'rta asrlarda jahon madaniyatiga qo'shgan hissasi.

Arab davlatining paydo bo'lishi va rivojlanishi

VI-VIII asrlarda arablarda ijtimoiy tuzum. Shaharlarning o'sishi. Arablar ilk davlatchiligining (Miney, Sabey, Nabatay, Ximyarit, Laxmid, xassoniylar va boshqa podsholiklar) vujudga kelishi. Arabistonda diniy vaziyat. Madaniyat. Islomning vujudga kelishi va uning ijtimoiy roli. Ilk feodal davlatining vujudga kelishi. Muxammad payg'ambar-siyosiy arbob. Arablarning yurishlari: sabablari va oqibatlari. Bosib olingan yerlarni boshqarish. Arab xalifaligida feodal mulkchiligining rivojlanishi. Xalifalikda shahar va hunarmandchilik. Bog'dodda Abbosiylar xalifaligining vujudga kelishi. Xalifalik madaniyati.

III-VIII asrlarda Afrika

Turli viloyatlarning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot darajasi. Qadimiy madaniyatlarning asosiy qochoqlari (Qadimgi Efiopiya sivilizatsiyasi). Aksum. Ijtimoiy tuzum. Xristianlikning qabul qilinishi. Aksumning tashqi savdo va siyosiy aloqalari. Aksum-ximyaritlar urushi. Arablarning Shimoliy-sharqiy Afrikaga yurishi. Aksumning ag'darilishi. III-VIII asrlarda Namibiya. Napata va Meroe. Namibiyada xristian davlatlari.

Ilk o'rta asrlarda Xitoy

Xitoyda feodal munosabatlarning vujudga kelishi va rivojlanishining jahon tarixiga xosligi. Xan imperiyasidan keyin Uch podsholik davrida o'zaro urushlar. IV-V asrlarda ko'chmanchilarning bosqinlari. Shimol va Janubda davlat uyushmalarining vujudga kelishi. yer munosabatlarining shakllari. Davlat va ma'muriyat. Ijtimoiy tuzum. Budda, Konfutsiy va daosizm diniy e'tiqodlari. VI-VII asrlarda Xitoyning birlashishi va iqtisodiy yuksalishi. Suy va Tan sulolalari. Feod sistemasining rivojlanishi. Shaharlar, xunarmandchilik va savdo. Buyuk Ipak yo'li. Xitoy va Markaziy Osiyo. Ilk o'rta asrlarda Xitoy madaniyati.

V-XI asrlarda Yaponiya

Sinf va davlatlarning shakllanish jarayoni. Feodal munosabatlarning vujudga kelishi xususiyatlari. Buddizmning kirib kelishi. Yaponiya davlati va uning tuzumi. Ijtimoiy munosabatlar. yer egaligi, qishloq jamoasi. Shaharlar va savdo. Fudzivarilar xonadoni tomonidan hokimiyatning egallanishi. Koreya va Xitoy aloqalari. Yaponiya madaniyati.

Ilk o'rta asrlarda Janubiy Sharqiy Osiyo

V-IX asrlarda Vet jamiyati. Vet davlati mustaqilligi uchun kurash. X-XI asrlarda Vetlar davlatida iqtisodiy ahvol va siyosiy kurash. Vet madaniyati. VI-VIII asrlarda Kambodja. V-VII asrlarda G'arbiy Indoneziya. VII-IX asrlarda Shrividjay davlati. VIII-XI asr boshlarida Matram davlati. Ilk o'rta asrlarda Indoneziya madaniyati.

Ilk o'rta asrlarda Hindiston

Hindistonning ijtimoiy-iqtisodiy hayoti. Agrar munosabatlar. Kasta-jamoa tizimi. Gupta davlatining parchalanishi va Xarsha davlatining vujudga kelishi. Shaharlar. Buddizmning qulashi va induizm podsholigining. VIII asr boshlarida Hindistonda siyosiy vaziyat. Rajput podsholigining vujudga kedishishi. Rajputlar istilosining boshlanishi. Rajputa podsholigida vassal-ierarxiya tizimi. Feodal yer egaligi turlari. X asr o'rtalarida XII asrlarda Rajputa podsholigi. VIII-XII asrlarda Janubiy hind davlati va Dekan. Janubiy hind va Dekanda feodal munosabatlarning rivojlanishi.

III-XII asrlarda Shri Lanka Singal davlatining tashkil topishi va uning III-XII asrlarda siyosiy tarixi bosqichlari

Ilk feodal Singal davlatining siyosiy tashkiloti va ijtimoiy tizimi. yer egaligi va agrar munosabatlar qishloq jamoasi va qishloq xo'jalik ishlarini tashkil etish. Shaharlar va savdo.

Eronda feodal munosabatlarning vujudga kelishi va rivojlanishi

Sosoniylar imperiyasi va uning ijtimoiy tizimi. Davlat muassasalari. Davlat dini-zardushta. Manixeylik va uning ijtimoiy mohiyati. III-IV asrlarda ichki ahvol. Mazdakiylar harakati. Xosrov I islohotlari. VI-VII asrlarda Eron tashqi siyosati. Sosoniylar davlatining zaiflanishi. Eron madaniyati.

Qadimgi Kiev Rusi davlati

Ilk feodal Rus davlatining tashkil topishi va rivojlanishi. IX-XI asrlarda Rus davlatining tashkil topishidagi shart-sharoitlar. Norman nazariyasi. Sharqiy slavyan qabilalarining Kiev knyazligiga birlashtirilishi. Rus davlatining qo'shni slavyan davlatlari bilan iqtisodiy, siyosiy va madaniy aloqalari.

Rivojlangan o'rta asrlar

Rivojlangan o'rta asr xronologik chegarasi xususiyatlari. Ishlab chiqaruvchi kuchlarning o'qsishi. Xunarmandchilikning qishloq xo'jaligidan ajralib chiqishi. Feodal shaharlarini rivojlanishi. Feodalizm davrida oddiy tovar xo'jaligi. O'rta asr shaharlari va aholisi. Shaharlarda hunarmandchilik. Sex. Xunarmandlar jamoasining patristsiat bilan kurashi. Savdoning rivojlanishi. Feodal jamiyatining ijtimoiy-iqtisodiy hayotidagi o'zgarishlar.

Salb yurishlari

Salb yurishlari (XI asr oxiridan to XIII asr oxirigacha) sabablari va ularning qatnashchilari, xarakteri. Birinchi salb yurishi. Sharqda salbchilar davlati. Ikkinchi, uchinchi salb yurishlari. 1202-1204 yillardagi salb yurishlar. Vizantiyaning istilo etilishi. So'nggi salb yurishlar. Salb yurishlarning oqibatlari. Rim papaligi. Salb yurishlarining G'arbiy yevropaga ko'rsatgan ta'siri.

XI-XV asrlarda Fransiya

XI-XIII asrlarda Fransiya Agrar tuzumdagi o'zgarishlar. Shaharlar XI-XII asrlarda siyosiy tarqoqlik. Markazlashish jarayoni. Qirol hokimiyatining kuchayishi. Alobigoy urushi. Davlat boshqarish.

XIV-XV asrlarda Fransiya. XIV asrda feodallar va dehqonlar. Shahar ijtimoiy hayoti. Markazlashish jarayoni yutuqlari. Qirol hokimiyatining kuchayishi. Hukmron tabaqalarning jipslashishi, siyosiy faoliyatining kuchayishi. Papa bilan kurash va Bosh shtatlarning vujudga kelishi. Yuz yillik urush. Parij qo'zg'oloni. Jakeriya XIV asr ikkinchi yarmida xalq harakati.

Feodal urushlar. Kaboshenlar qo'zg'oloni. Yuz yillik urushning ikkinchi davri. Janna d'Ark – xalq qahramoni. Soliq va harbiy islohot. Qishloq xo'jaligi, hunarmandchilik va savdo. XV asr ikkinchi yarmida Fransiyaning siyosiy birlashishi. Fransiya va Temur davlati diplomatik aloqalari.

XI-XV asrlarda Angliya

XI-XII asrlarda Angliya. Norman istilosi. Feodallashish jarayonining tugashi. "Dahshatli sud kitobi". Agrar tuzum va dehqonlarning ahvoli. Shaharlar. Mamlakatning rivojlanishi. Ijtimoiy taraqqiyot. Islandiya istilosi. Yagona ingliz xalqining shakllanishi.

XIII asrda Angliya. Iqtisodiy rivojlanish. Dehqonlarning tabaqalanishi. Ijtimoiy ziddiyatning keskinlashishi. Feodallar guruhi. Iqtisodiy rivojlanish xususiyatlari va asosiy yo'nalishlari. Shaharlar. Siyosiy kurash. Erkinliklarning Buyuk xartiyasi. Fuqarolar urushi. Angliya parlamentining vujudga kelishi. Angliya tashqi siyosati. XIV-XV asrlarda Angliya. Qishloq xo'jaligining rivojlanishi. Shahar va qishloqlarda ijtimoiy ziddiyatning keskinlashishi. Uot Tayler qo'zg'oloni. XV asrda Angliyaning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Djek Ked qo'zg'oloni. Ingliz millatining shakllanishi.

XII-XV asrlarda Germaniya

XII-XIII asrlarda Germaniya. Ishlab chiqarish kuchlarining rivojlanishi. Shaharlar. Nemis qishlog'ida ijtimoiy ziddiyat. Hududiy knyazliklarning tashkil topishida iqtisodiy shart-sharoit. Sharqqa nemis bosqini. German imperatorlarining tashqi siyosati. Hududiy knyazliklarning mustahkamlanishi.

XIV-XV asrlarda Germaniya. Shaharlarning rivojlanishi. XIV-XV asrlarda nemis qishlog'i. Germaniyaning siyosiy rivojlanishi. Shahar va qishloqlardagi ijtimoiy harakat.

XI-XV asrlarda Italiya

Italiya shaharlar mamlakati. Shaharlarning feodal senorlar bilan kurashi. Shahar kommunasi. Shahar va qishloq. Qishloq kommunasi. Papa viloyati. Janubiy Italiya. Italiya shaharlarining German feodallariga qarshi kurashi.

XIII-XV asrlarda Italiya. Dehqonlarni ozod qilishjarayoni. Dolchino qo'zg'oloni. Ilk kapitalistik munosabatlarning paydo bo'lishi. Shaharlarning siyosiy tuzumi. Yollanma ishchilar harakati. Rim respublikasi. Janubiy Italiya va Sitsiliya. XV asrda Italiya. Senori Medichi. Florensiyada. Savonorola. Plano Karpini Missiyasi.

XI-XV asrlarda Pireney yarim oroli davlatlari

XI-XIII asrlarda Pireney yarim oroli davlatlari. Rekonkista. Pireney yarim oroli davlatlarining iqtisodiy rivojlanishi. Shaharlar. Ijtimoiy taraqqiyot. Siyosiy tuzum.

XIV-XV asrlarda Pireney yarim oroli davlatlari. Ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish. Hukmron guruhlar va ichki siyosiy kurash. Cherkov va unga qarshi kurash. Temur davlati bilan Leon-Kastiliya karolligi diplomatik aloqalari. Rio Gonzales de Klavixo missiyasi.

XI-XV asr birinchi yarmida Vizantiya

XI asr oxiri XII asrda Vizantiya. Feodal munosabatlar. Shaharlar. Komninlar davrida imperiya tashqi siyosati. XII asr oxirida Vizantiya. Guruhlar kurashi. Cherkovga qarshi kurash.

XIII-XV asr birinchi yarmida Vizantiya. Latin imperiyasi. To'rtinchi salb yurishi va Latin imperiyasi. Genuz Romaniyasi. Greklar davlati. Vizantiya imperiyasining qayta tiklanishi. So'nggi Vizantiyada feodal munosabatlar. Fuqarolar urushi va zilotlar harakati. Bolqonga turklar bosqini. Vizantiya imperiyasining qulashi.

XI-XV asrlarda G'arbiy Yevropaning xalqaro aloqalari

Xalqaro munosabatlarning o'ziga xos xususiyatlari. XIV-XV asrlarda xalqaro maydonda siyosiy kuchlar nisbatining o'zgarishi. Xalqaro munosabatlarda g'arbiy va janubiy slavyan davlatlari. Gusit urushi va uning xalqaro ahamiyati. Bolgariya va Serbiyaning turk bosqiniga qarshi kurashi.

XIV-XV asrlarda G'arbiy Yevropada ishlab chiqaruvchi kuchlarning rivojlanishi, feodal munosabatlar. Ijtimoiy o'zgarishlar. Temur davlati. yevropa xalqaro munosabatlari tizimida.

O'rta asrlarda xristian dini, cherkov va unga qarshi harakat. XI-XV asrlarda

G'arbiy Yevropaning o'rta asr madaniyati

O'rta asr boshlarida cherkov. Yevropaning xristianlashishi. Yevropada feodal munosabatlar shakllanishi davrida cherkov. Papa davlati. Cherkovda ajralish (1054 yil). Klyuni islohoti. Cherkov va jamiyat. Monaxmek. Inkvizitsiya. XIV-XV asrlarda cherkov.

O'rta asr madaniyatining shakllanishi. Maorif maktab va universitetlar. Dunyoqarashi. O'rta asr dunyoqarashida tarixning roli. Ritsar madaniyati. Shahar madaniyati. Dante Aligeri. Xalq madaniyati. Badiiy fikr. Ilmiy bilimlarning rivojlanishi. Maorif. Tarixiy asarlar. San'at va arxitektura. XIV-XV asrlarda ilk uyg'onish va Italiyada insonparvarlik. Ilk insonparvarlik. Djovani Bokkachcho. Fuqarolik insonparvarligi. Leona Bottista Alberti. Florenti neoplatonizmi. Ilk uyg'onish san'ati. Fanning rivojlanishi.

XII-XV asrlarda Rus davlati

Rusda feodal tarqoqlik. Feodal munosabatlar. Xalq qo'zg'olonlari. Siyosiy tuzum. Tashqi dushmanlar bilan kurash. Feodal tarqoqlik davrida Rus yerlari. Iqtisodiy rivojlanish.

XII-XIII asrlarda Boltiq bo'yi. Rusning nemis-shved feodallariga qarshi kurashi. Rim papasi. Rusning nemis bosqinlariga qarshi kurashi. Mo'g'ul-tatar bosqinlariga qarshi kurash. Oltin O'rda xonligi. Rus yerlarining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi.

Rivojlangan feodalizm davrida Osiyo va Afrika mamlakatlari. Umumiy tavsif. Xitoy, Yaqin Sharq va Shimoliy Afrika, Yaponiya va Hindiston rivojlangan feodalizm xususiyatlarining vujudga kelishi, davrlashtirish. Hunarmandchilikning qishloq xo'jaligidan ajralishi. Shaharlar.

Arab-musulmon davlatlari

Ummaviylar xalifaligida ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Siyosiy tuzum. Fuqarolar urushi. Umoviylar xalifaligining qulashi. Abbosiylar xalifaligi. Davlat tuzumi. Xalifalikda xalq harakati. Xalifalikning parchalanib ketishi. Xalifalikda din va madaniyat.

XI-XV asrlarda Xitoy

Feodal urushlar. Yan-yan islohotlari. Tan davlatida qarama-qarshiliklarning keskinlashishi. Dehqonlar urushi. Sun davlatining tashkil topishi. Davlat tuzumi. Ichki va tashqi siyosat. Feodal munosabatlar. Xalq qo'zg'olonlari. Siyosiy kurash. Chjurchjenlar bosqini. Mo'g'ullar bosqini. Xalq qo'zg'olonlari. Min davlatining tashkil topishi. Madaniyat va fan. Xitoy va Markaziy Osiyo.

XI-XV asrlarda Yaponiya

Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. Samuraylarning kelib chiqishi, manbalari, tashkiliy tuzumi va g'oyasi. Yapon shaharlarining rivojlanishi. Eks imperatorlar davri va ular hokimiyatining ijtimoiy-iqtisodiy asoslari. Mo'g'ullar bosqini va uning ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari. Syogunat. Ichki va tashqi siyosat. Shaharlar va savdoning rivojlanishi. Madaniyat.

XIII-XV asrlarda Hindiston

Dehli sultonligining tashkil topishi. Feodal munosabatlar. XIII asrda Dehli davlati. Ala ud-Din Xilji Muhammad Tug'luq imperiyasi. XIV asr ikkinchi yarmida Dehli sultonligi va uning qulashi. Dehli sultonligining qayta tiklanishi. Baxmani davlati. Vijayanagar davlati.

XI-XV asrlarda Turkiya

Saljuqiylar davrining asosiy xususiyatlari. XIII asr ikkinchi yarmi XIV asr boshlarida Kichik Osiyo. XIV asr ikkinchi yarmida Usmoniylar davlatining tashkil topishi va Bolqon istilosi. XV asr ikkinchi yarmida Turkiya. Xalq harakati. Konstantinopolning ishg'ol etilishi. Bolqon va Kichik Osiyodagi istilolarning tugatilishi.

XV asr ikkinchi yarmida Turkiya. Feodal munosabatlar. Fatx Mexmed II islohotlari. Qonunnoma.

XI-XV asrlarda Afrika

G'arbiy Afrika. Islom dinining kirib kelishi. Gana davlati. Gao imperiyasi va uning ijtimoiy iqtisodiy tuzumi. Mosi qabilalari davlati. Tekrur, Jolof, Futa-Toro davlatlari. Xausan va Bornu. Efiopiya. XI-XV asrlarda Sudan. O'rta asrlarda Sharqiy Afrika.

So‘nggi o‘rta asrlarda Yevropa davlatlari. Kapitalistik munosabatlarning paydo bo‘lishi (XVI-XVII asr birinchi yarmi).

So‘nggi feodalizm xususiyatlari

Davrlashtirish muammolari. Iqtisodiy rivojlanishdagi asosiy o‘zgarishlar. Ijtimoiy tuzumning murakkablashishi. Mutloq hokimiyat. Millatlarning vujudga kelishi. Siyosiy madaniyatning yangi turi. Ijtimoiy inqilob muammolari. Reformatsiya. Jahon haritasidagi o‘zgarishlar. Fanning rivojlanishi. Madaniyatning rivojlanishi, asosiy bosqichlari va yo‘nalishi. Buyuk kashfiyotlar va mustamlakalar tuzumining paydo bo‘lishi. Geografik kashfiyotlarning sabablari. Portugaliyaliklarning Hindistonga boradigan dengiz yo‘lini ochishlari. Xristofor Kolumb sayoxati. Magellanning dunyo sayohati. Amerikada ispanlar mustamlakasi. Meksika va Peruning bosib olinishi. Mustamlakalar va katolik cherkovi. Tinch okeanida jug‘rofik kashfiyotlar. Buyuk jug‘rofik kashfiyotlar oqibati.

XVI-XVII asr birinchi yarmida Germaniya

Reformatsiya davri va Buyuk dehqonlar urushi. XVI asr boshlarida Germaniyaning iqtisodiy tuzumi. Ijtimoiy ziddiyatning keskinlashishi. Reformatsiya arafasida katolik cherkovi. Germaniyada insonparvarlik. Nemis reformatorlari. Martin Lyuter. Reformatorlarning ajralishi. Tomas Myunser. Dehqonlar urushi va uning yakunlari. Lyuter reformatsiyasi. Dehqonlar urushidan keyin anabaptistlar. Myunster kommunasi. Shtalkalden urushi va Augsburg dini sulhi.

XVI asr ikkinchi yarmida iqtisodiy inqiroz. Dehqonlarning ahvoli. Augsburg sulhidan keyin imperiya va knyazlar. Germaniyada siyosiy kurash. XVI-XVII asr boshlarida Germaniya madaniyati.

XVI-XVII asr birinchi yarmida Ispaniya

Karl V hukmronligi davrida iqtisodiy ziddiyatning keskinlashishi. Kostiliyada kommuneros harakati. Kommuneros harakatining mag‘lubiyati va uning oqibati. XVI asrda Ispaniyaning iqtisodiy rivojlanishi. Davlat tuzumi. Ispaniyaning inqirozga uchrashi. Filipp II. XVI asr ikkinchi yarmida iqtisodiy inqiroz. Ispaniya absolyutizmi. Filipp II ning tashqi siyosati. XVII asr boshlarida Ispaniya. XVII asr birinchi yarmida Ispaniya tashqi siyosati. Portugaliyaning mustaqillik e‘lon qilishi. XVII asr birinchi yarmida xalq harakati. Madaniyat.

XVI-XVII asr birinchi yarmida Niderlandiya

Niderlandiya siyosiy tuzumi. XVI asrda kapitalistik munosabatlarning rivojlanishi. Iqtisodiy o‘zgarishlarning ijtimoiy oqibatlari. Inqilobiy vaziyat. 1566 yildagi harakat. Gersog Alba siyosati. Ispan absolyutizmiga qarshi kurash. Shahzoda Oranskiy siyosati. 1572 yilgi qo‘zg‘olon va burjua respublikasining tashkil topishi. 1576 yil sentyabr qo‘zg‘oloni. 1579 yilgi Arras va Utrext ittifoq. Janubda inqilobning mag‘lubiyatga uchrashi.

XVI asr oxirida Qo‘shma viloyatlar respublikasi va uning iqtisodiy rivojlanishi. Siyosiy tuzumi. Respublikada ijtimoiy-siyosiy kurash. Urushning qayta boshlanishi. Vestfal sulhi. Niderlandiya burjua inqilobining tarixiy ahamiyati. Niderlandiya madaniyati.

XVI-XVII asr birinchi yarmida Italiya

1494-1559 yillarda Italiya urushlari. Italiyaning siyosiy ahvoli. Italiyaning iqtisodiy rivojlanishi. Qishloq xo‘jaligi. Ijtimoiy-iqtisodiy tuzilishi. Ijtimoiy va sinfiy

kurash. Italiyada reformaziya va unga qarshi kurash. Italiya madaniyati. Insonparvarlik. Ijtimoiy-siyosiy fikr. Adabiyot. Teatr, musiqa. San'at. Arxitektura.

XVI-XVII asr birinchi yarmida Angliya

Sanoat va savdoning rivojlanishi. Qishloq xo'jaligi. Dehqonlarning yer uchun kurashi. Angliya absolyutizmining xususiyatlari. Angliyada reformatsiya. Tyudorlar sulolasining ichki siyosati. Angliya-Shotlandiya munosabatlari. Ispaniya bilan kurashning keskinlashishi. Angliyada ijtimoiy qarama-qarshiliklarning kuchayishi. Madaniyat.

XVI-XVII asr birinchi yarmida Fransiya

Fransiyaning iqtisodiy rivojlanishi. Agrar tuzumi. Sanoat va savdoning rivojlanishi. Fransiya absolyutizmining xususiyatlari. Reformatsiya. Talikan cherkovi. Fuqarolar urushi va uning bosqichlari. Parij ligasi. Genrix IV 1614 yilda Bosh shtatlar. Lyudovik XIII ichki va tashqi siyosati. Fransiya madaniyati. XVI-XVII asr birinchi yarmida xalqaro munosabatlar XVI asrda xalqaro munosabatlar. Diplomatik xizmatning tuzilishi. Harbiy va siyosiy qarama qarshilik. O'ttiz yilik urush. Urushning to'rtinchi (fran-shved) davri. Vestfal sulhi.

XVI-XVII asr birinchi yarmida Yevropa madaniy rivojlanishining asosiy yo'nalishi

Insonparvarlik harakatining o'ziga xos xususiyatlari. Natur falsafa. Kitob nashri Kosmografiya. Yangi astronomiya. Galiley kashfiyoti. Tabiiy fanlarning rivojlanishi. Falsafa. Siyosiy nazariya. Ijtimoiy utopiya. Tarixnavislik. Adabiyot va til. San'at. Akademiya. Xalq ommasi madaniyati.

So'nggi o'rta asrlar davrida Osiyo va Afrika davlatlari

Osiyo va Afrika davlatlarining rivojlanishi. Soliq turlari. Feodal munosabatlarning mustahkamlanishi. Shahar ishlab chiqarishining texnikaviy takomillashuvi. Manufakturaning vujudga kelishi. Xitoy urushlari. Yaponiyada birlashish uchun kurash. Hindiston.

Buyuk jug'rofik kashfiyotlar va mustamlakachilarning Osiyo va Afrika davlatlariga kirib kelishi. XVI-XVII asr birinchi yarmida Usmoniylar imperiyasi. Xalqaro ahvoli. Arab mamlakatlarining turklar tomonidan bosib olinishi. Afrika mamlakatlarida ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlar. Afrikaning mustamlakaga aylanishi.

YANGI DAVR (Yevropa va Amerika mamlakatlari)

Buyuk Britaniya XVII-XX asr boshida

XVII asrning birinchi yarmida Angliyaning ijtimoiy - iqtisodiy , siyosiy va madaniy rivojlanishi. Yakov I va Karl I Styuartlarning ichki va tashqi siyosati. Parlamentda muxolifatning kuchayishi. Puritanlik. Inqilobning zamini va shart-sharoitlari. Inqilobning boshlanishi. Fuqarolar urushi. Levellerlar va respublikaning o'rnatilishi. Respublika va protektorat. Oliver Kromvel. Ikkinchi respublika va Styuartlarning tiklanishi. "Shonli inqilob". Madaniyat va siyosiy fikr. XVIII asrning birinchi yarmida Angliyaning siyosiy va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Sanoat to'ntarilishi. Ingliz ma'rifatchiligi. Angliya Napoleon Fransiya bilan urush davrida. XX asrning birinchi yarmida ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanish. Sanoat to'ntarilishining yakunlanishi. Tashqi siyosat va mustamlakachilik masalalari. Buyuk Britaniyada ijtimoiy

munosabatlar. XIX asrning ikkinchi yarmida Buyuk Britaniyaning iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Vilyam Gladston va Bendjamin Dizraeli. Irlandiya masalasi. Ishchilar harakati. Leyboristlar. XX asrning boshida Buyuk Britaniyaning ichki va tashqi siyosati. Lloyd Djordj. Urusholdi inqirozi. Britaniya dominionlari. Buyuk Britaniya birinchi jahon urushi yillarida.

Fransiya XVII asrning ikkinchi yarmi – XX asr boshida

XVII asrning ikkinchi yarmida ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish. Mazarini va Frona. Lyudovik XIV absolyutizmi. Fransuz ma'rifatchiligi. Inqiloboldi inqirozi. Fransiya inqilobi (XVIII asr oxiri). Konsullik va birinchi imperiya. Napoleon Bonapartning ichki va tashqi siyosati. Burbonlarning dastlabki tiklanishi. Vena kongressi va uning qarorlari. Burbonlarning ikkinchi tiklanishi. Tiklanish davrida ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish. 1830 yil iyul inqilobi. Fransiyada Iyul monarxiyasi (1830-1848 yy.). 1848 yil inqilobi. Ikkinchi Respublika. 1851 yil 2 dekabr davlat to'ntarilishi va Ikkinchi imperiya. Ikkinchi imperiya davrida Fransiyaning ichki va tashqi siyosati. Mustamlakachilik siyosati. Fransiya-Prussiya urushi. Uchinchi Respublika. XIX asr oxirida siyosiy inqirozlar. XIX oxiri – XX boshida Fransiyaning iqtisodiyoti. Uchinchi respublikaning tashqi siyosati. XX asr boshida siyosiy kurash. Fransiya Birinchi jahon urushi yillarida.

Germaniya XVII asrning ikkinchi yarmi – XX asr boshida

German davlatlari O'ttiz yillik urushdan so'ng. Iqtisodiy vaziyat. Dehqonlar harakati. German shaharlari. Brandenburg-Prussiya davlatining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Prussiya qirolligi. Fridrix II-ning ichki va tashqi siyosati. German davlatlari xalqaro munosabatlar tizimida. Yagona nemis millatining shakllanishi. Madaniy rivojlanish. Fransiyadagi inqilob (XVIII asr oxiri) va nemis davlatlari. German davlatlari. Napoleon urushlari davrida. 1815-1848 yillarda ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanish. 1848-1849 yillar inqilobi. Inqilobdan so'ng Germaniyaning rivojlanishi. Iqtisodiy o'sish. Sanoat to'ntarishining yakunlanishi. Agrar islohotlar. Otto fon Bismark faoliyati. Shimoliy German ittifoqining barpo etilishi. Tashqi siyosat. Fransiya-Prussiya urushi va Germaniyaning birlashishi. XIX asr oxirgi choragida Germaniya imperiyasining davlat tuzumi va iqtisodiyoti. "Kulturkampf" va sotsialistik harakatga qarshi kurash. XIX asrning oxirgi choragida ichki siyosiy vaziyat. Germaniya xalqaro munosabatlar tizimida (XIX asrning oxiri – XX asr boshida). XX asr boshida Germaniyaning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Germaniya va "Jahon siyosati". Germaniya birinchi jahon urushi yillarida.

Avstriya (Gabsburglar) imperiyasi XVII asrning ikkinchi yarmi – XX asr boshida

Avstriya O'ttiz yillik urushdan so'ng. XVII asrning ikkinchi yarmida ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanish. Vengriya Gabsburglar imperiyasi tarkibida. Turkiyaga qarshi urush. Karlovits tinchlik shartnomasi. Gabsburglar imperiyasi "Ispan merosi" uchun urush yillarida. XVIII asr boshida imperiyaning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. "Avstriya merosi" uchun urush. Mariya Tereziya va Iosif II-ning "ma'rifatli absolyutizmi". Chexiya, Slovakiya va boshqa milliy viloyatlar Gabsburglar imperiyasi tarkibida. Avstriya imperiyasi Fransuz inqilobi va Napoleon urushlari yillarida. XIX asrda imperiyaning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Avstriya imperiyasi slavyan xalqlarining "Milliy uyg'onish" davri. 1848 yil inqilobi. Avstriya imperiyasi 1849-1867 yillarda. 1859 yildagi Fransiya va Pemonrga qarshi urush. Avstriya-Prussiya urushi (1866

y.). Imperiyaning dualistik Avstro-Vengriya monarxiyasiga aylanishi. XIX asrning oxirgi choragida milliy masalaning keskinlashuvi. Avstriyada ijtimoiy harakatlar. Vengriya dualizm tizimida. Monarxiyaning oxirgi o'n yilliklari. Avstro-Vengriya Birinchi jahon urushi yillarida.

Italiya XVII asrning ikkinchi yarmi – XX asrning boshida

Italyan davlatlarining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Tarqoqlikning saqlanib qolinishi. Chet el davlatlariga qaramlik. "Ispan merosi", "polyak merosi", "avstriya merosi" uchun urushlar va italyan davlatlari. Italiya XVIII asr oxiri – XIX asr boshida. Risordjimento (Uyg'onish). Italyan davlatlari Fransuz inqilobi va Napoleon urushlari davrida. XIX asrning 20-30 yillar inqilobi. Djuzeppe Madzini. "Yosh Italiya". XIX asrning 20-30 yillarda iqtisodiy rivojlanishi. Mo'tadil liberallar faoliyati. K.B.Kavur. Italyan davlatlari 1848-1849 yillar inqilobi davrida. Djuzeppe Garibaldi. Italiya qirolligining barpo etilishi. Fransiya-Prussiya urushi va Risordjimentoning yakunlanishi. XIX asrning oxirgi choragi – XX asrning boshida Italiyaning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Italiyaning tashqi siyosati. Mustamlakalar uchun kurash, Italiya Birinchi jahon urushi arafasida. "Liberal davrning" tugashi. Italiya Birinchi jahon urushi yillarida.

Ispaniya XVII asrning ikkinchi yarmi XX asr boshida

XVII asrning ikkinchi yarmida Ispaniyaning iqtisodiy va siyosiy ahvoli. "Ispan merosi" uchun urush (1701-1714). Ispaniyada Filipp V va Ferdinand VI hukumronligi. Karl III "ma'rifatli absolyutizmi". Absolyutik tuzumning inqirozi. Manuel Godoy. Ispaniya Napoleon urushlari yillarida. Mustaqillik uchun urush. Birinchi inqilob. 1808 yil 2 may qo'zg'oloni. 1812 yil Kadis konsitutsiyasi. Ferdinand VII ichki va tashqi siyosati. Ikkinchi inqilob (1820-1823). Uchinchi inqilob (1834-1843). To'rtinchi inqilob (1854-1856). Beshinchi inqilob (1868-1873). Birinchi respublika. Ispaniya Burbonlarning tiklanishi. Ichki va tashqi siyosat. "El-Pardo pakti". Anarxistlar, sotsiolistlar va muxtoriyatchilar. Mustamlakalardan mahrum bo'lish. XIX asrning oxiri – XX asrning boshida Ispaniyaning siyosiy-iqtisodiy ahvoli. Marokash masalasi. Siyosiy kurashning keskinlashuvi. Ispaniya birinchi jahon urushi yillarida.

AQSh XVII-XX asr boshida

Shimoliy Amerikada mustamlakalarning barpo etilishi. Ingliz mustamlakalardagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy vaziyat. Mustaqillik uchun urushning zamini va shart-sharoitlari. Mustamlakalar va metropoliya o'rtasidagi ziddiyatlar. Mustaqillik uchun urush va AQShning tashkil topishi. AQSh-ning davlat tuzumi va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. AQSh XIX asrning birinchi yarmida: taraqqiyotning asosiy tendetsiyalari. AQSh hududlarining kengayishi. Ikkipartiyali tizimning shakllanishi. Shimol va Janub o'rtasidagi ziddiyatlar. Fuqarolar urushi 1861-1865 y.y. Qulchilikning bekor qilinishi. Janubiy Rekonstruksiyalash (1865-1877yy). AQSh 1877-1914 yillarda: ichki siyosat va ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar. XIX asrning oxirgi choragi- XX asr boshida AQShning tashqi siyosati. AQSh birinchi jahon urushi yillarida.

Portugaliya XVII asrning ikkinchi yarmi -XX asr boshida

"Portugaliya manifesti" va mustaqillikning tiklanishi. Absolyutik monarxiya sharoitida Portugaliyaning ichki va tashqi siyosati. Markiz Pombalaning faoliyati. Islohotlar. Portugaliya Fransuz inqilobi va Napoleon urushlari yillarida. 1822 yil

Konstitutsiyasi. 1826 yil Xartiyasi. Fuqarolar urushi 1824-1834 yy. “Xartiyachilar” va “Sentyabrchilar” oʻrtasidagi qarama-qarshilik. XIX asr oʻrtalarida Portugaliyada ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy vaziyat. XIX asrning ikkinchi yarmida Portugaliyaning davlat tuzumi. Monarxiya va ikki partiyali sistema: “Rejenerados” (“Oʻygʻonish”) va Taraqqiyot partiyasi. Respublikachilar partiyasining tuzilishi. Iqtisodiyot va siyosat. XIX asrning oxiri- XX asrning boshida Portugaliyaning xalqaro ahvoli. 1910 yil inqilobi. Portugaliya birinchi jahon urushi yillarida.

Niderlandlar Birlashgan Provinsiyalari Respublikasi XVIII-XX asr boshida

Ingliz–golland urushlari. Jahon savdosida ustivorlikning yoʻqotilishi. Iqtisodiy rivojlanishdagi pasayishi. Niderlandlarning siyosiy tuzumi. XVIII asrning ikkinchi yarmida respublikada ichki siyosiy vaziyat. Niderlandlar Fransuz inqilobi va Napoleon urushlari yillarida. Batav respublikasi. Gollandiya qirolligi. Fransiya hukumronligining agʻdarilishi. Vena kongressi va Niderlandlar qirolligining barpo etilishi. Ijtimoiy-iqtisodiy vaziyat. 1830 yil inqilobi va Belgiyaning Niderlandlardan ajralib chiqishi. 1848 yil Konstitutsiyasi. Islohotlar. XIX asrning ikkinchi yarmida ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish. Siyosiy kurash. Niderlandlar XX asr boshida. Niderlandlar Birinchi jahon urushi yillarida.

Lotin Amerikasi XVIII-XX asr boshida

Lotin Amerikasida mustamlakalarning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvoli. Mustamlakachilik tartiblarining inqirozi. XVIII asrning ikkinchi yarmida Lotin Amerikasidagi ispan va portugal mamlakatlaridagi oʻzgarishlar. Savdoni erkinlashtirish. Demokratik inqiloblar va mustaqillik uchun urush (1810-1826). Milliy davlatlarning vujudga kelishi. Lotin Amerikasi mamlakatlaridagi ichki inqirozlar. Lotin Amerikasi – AQSh munosabatlari. XIX asrning 30-yillardan boshlab konservatorlar mavqeining mustahkamlanib borishi. Davlat boshqaruvi va ijtimoiy-iqtisodiy siyosatdagi oʻzgarishlar. Lotin Amerikasi mamlakatlari XIX asr oʻrtalari – XX asr boshida. Argentina: iqtisodiy rivojlanish va siyosiy kurash. Braziliya quldorchilik tuzumining inqirozi. Abolyusionistik harakat va monarxiyaning agʻdarilishi. Peru, Boliviya, Chiling ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Markaziy Amerika mamlakatlari XIX asr oxiri – XX asr boshida. Kubada mustaqillik uchun kurash va respublikaning vujudga kelishi. 1898 yilda AQSh-Ispaniya urushi. XX asrning boshida AQSh-ning Lotin Amerikasidagi siyosati. Meksika inqilobi. Lotin Amerikasi Birinchi jahon urushi yillarida.

Polsha XVII asrning ikkinchi yarmi – XX asrning boshida

XVII asrning ikkinchi yarmida Rech Pospolitaya: davlat tuzumi, aholisi va hududlari. Saksoniya qirollarining hukmronligi. Rech Pospolitayaning xalqaro ahvoli. Ijtimoiy-iqtisodiy vaziyat. XVIII asrda Polsha: rivojlanishning asosiy tendensiyalari. Siyosiy guruhlar oʻrtasidagi kurash. Stanislav Avgust Ponyatovskiy faoliyati: islohotlar. Polshani boʻlib olishlar. Tadeush Kostyushko qoʻzgʻoloni. Polsha Napoleon urushlari davrida Varshava knyazligi. Vena kongressi qarorlari va Polsha. Polsha qirolligi Rossiya imperiyasi tarkibida. XIX asrning birinchi yarmida polyak yerlarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. 1830 yil qoʻzgʻoloni. 1848-1849 yillardagi yevropa inqiloblari va polyak yerlarida ozodlik uchun kurashning faollashuvi. 1863 yil qoʻzgʻoloni. XIX asrning oxirgi oʻn yilliklari – XX asr boshida polyak yerlaridagi siyosiy vaziyat. Sanoat va qishloq xoʻjaligi. Ijtimoiy rivojlanish va ijtimoiy harakatlar. Ishchilar harakati va sotsialistik

partiyalarning tashkil topishi. 1905 yil rus inqilobi va polyak yerlari. Polsha Birinchi jahon urushi yillarida.

Janubi-Sharqiy Yevropa xalqlari XVII asrning ikkinchi yarmi – XX asr boshida

Janubi-Sharqiy Yevropa va Usmoniylar imperiyasi. Janubiy slavyanlar Gabsburglar monarxiyasi tarkibida. Ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy ahvol. Janubiy slavyanlarning milliy uygʻonishi. Xorvatlar, slovenlar, serblar. Avstriya imperiyasining janubiy slavyanlari 1848-1849 yillardagi inqilob davrida. XIX asrning 60-yillarida Avstro-Vengriyaning janubiy slavyan yerlarida ijtimoiy koʻtarilish. XVII-XVIII asrlarda Bolqon slavyanlari Usmoniylar hukmronligi ostida. Usmoniylar imperiyasi tarkibidagi janubiy slavyanlarning milliy-ozodlik harakati: asosiy bosqichlari va tendensiyalari. Chernogoriya. Serbiya. Bosniya va Gersegovina. Bolgariyada milliy oʻygʻonish. Dunay knyazliklari. Yunoniston Usmoniylar imperiyasi tarkibida. 1875-1878 yillardagi “sharqiy inqiroz”. Janubi-Sharqiy yevropa xalqlari XIX asrning oxirgi choragi – XX asr boshida: ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va madaniy rivojlanish. Bolqon urushlari (1912-1913 yy.). Janubi-Sharqiy yevropa Birinchi jahon urushi yillarida.

Shimoliy Yevropa mamlakatlari XVII asrning ikkinchi yarmi – XX asr boshida

Shimoliy Yevropa XVII-XVIII asrlarda. Shvetsiya va Daniya – Norvegiya qirolliklari: aholisi va hududlari. Ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanish. Absolyutizmning oʻrnatilishi. Skandinaviya mamlakatlarining oʻzaro munosabatlari va xalqaro ahvoli. Shimoliy urush va uning oqibatlari. Shimoliy yevropa davlatlarida siyosiy va ijtimoiy-iqtisodiy oʻzgarishlar. Napoleon urushlari natijasida Shimoliy yevropaning siyosiy xaritasidagi oʻzgarishlar. Shimoliy yevropa 1815-1870 yillarda: rivojlanishning asosiy bosqichlari va tendensiyalari. XIX asrning 30-40-yillarida yevropada inqilobiy harakatlar va Skandinaviya davlatlari. Shlezvig-Golshteyn masalasi. Iqtisodiy rivojlanish va demokratiyaning oyoqqa turishi. Shimoliy yevropa mamlakatlari XIX asrning oxirgi choragi – XX asr boshida. Daniya, Shvetsiya, Norvegiya, Finlyandiya. Skandinaviya davlatlari Birinchi jahon urushi yillarida.

XVII asrning ikkinchi yarmi – XX asr boshida xalqaro munosabatlar

XVII asrning ikkinchi yarmi – XVIII asrda xalqaro munosabatlarning asosiy masalalari. Kuchlar nisbatidagi oʻzgarishlar. “Ispan merosi” uchun urush. Shimoliy urush. “Avstriya merosi” uchun urush. yetti yillik urush. yevropa va Usmoniylar imperiyasi oʻrtasidagi munosabatlar. Mustamlakachilik siyosati. Savdo urushlari. AQShning tashkil topishi va yevropa davlatlari. Fransiyada inqilob va xalqaro munosabatlar. yevropa Napoleon urushlari yillarida. Vena kongressi va uning qarorlari. XIX asrning 20-, 30- va 40-yillardagi inqilobiy va milliy ozodlik harakatlarining xalqaro munosabatlarga taʼsiri. “Vena tizimining” yemirilishi. Qrim urushi. XIX asrning 50-60-yillarida xalqaro munosabatlar. Mustamlakachilik siyosatining usullari va xarakteridagi oʻzgarishlar. Germaniyaning birlashishi va Italiyaning birlashishi. Fransiya-Prussiya urushi. XIX asrning oxirgi choragida xalqaro munosabatlar. Harbiy-siyosiy guruhlarining (bloklarning) shakllanishi va ular oʻrtasidagi kurash. AQSh, Germaniya va Yaponiyaning mustamlakalar uchun kurashga qoʻshilishi. XX asr boshida xalqaro munosabatlar. Rus-yapon urushi. Bolqon urushlari. Davlatlararo raqobatning keskinlashuvi. Birinchi jahon urushi.

XVII asrning ikkinchi yarmi – XX asr boshida madaniyat, fan va texnikaning rivojlanishi

Yangi davrda fan va texnika taraqqiyotining umumiy xususiyatlari. Ilmiy fikrlash xususiyati. Fanning ijtimoiy tartibot sifatida xizmat qilishi. Fanning ijtimoiy munosabatlar xarakteriga ta'siri. Fan va texnika sanoat to'ntarilishi sharoitlarida. Ilmiy jamiyatlarning rivojlanishi. Tabiiy fanlar va texnikaning rivojlanishi. Ijtimoiy fanlar, nazariyalar va ta'limotlar. Madaniyatning rivojlanishi: asosiy yo'nalishlar, oqimlar. Tendensiyalar. yevropa ma'rifatchiligi va madaniyat. Adabiyot va san'at.

YANGI DAVR (Osiyo va Afrika mamlakatlari)

XVII asr o'rtasida -XX asrning boshida Yaponiya.

XVIII asrning o'rtalarida Yaponiyaning iqtisodiy ahvoli. Tokugava davlati. Yakkalanish siyosati. Savdo-sotiqning rivojlanishi. Feodal xo'jalik inqirozining kuchayishi. Manufakturaning o'sishi. Dehqonlar ahvolining og'irlashuvi va ularning ommaviy ravishda shaharga ketib qolishi. Dehqonlar va hunarmandlar qo'zg'olonlari. Tokugava tartiboti. Yaponiya va g'arb davlatlari. Rus-yapon munosabatlari. Syogunat davrida Yaponiya madaniyati. 1867-1868 yillardagi inqilob. Amerika, Angliya va Fransiyaning Yaponiya ichki ishlariga aralashuvi. Tengsiz shartnomalar. Tokugava tartibotiga qarshi harakat. Fuqarolar urushi va Syogunat tartibotining tugashi. Yangi hukumat va uning siyosati. Agrar islohot. XIX asrning 60-90 yillari - XX asr boshida Yaponiya. Yaponiyada ichki-iqtisodiy taraqqiyotning xususiyatlari. Zamonaviy sanoatni vujudga keltirishda davlatning roli. 1868 yil inqilobining ijtimoiy-iqtisodiy shart-sharoitlari. Dehqonlar harakati. Samuraylar qo'zg'oloni. Siyosiy partiyalarining vujudga kelishi. 1881 yilgi Konstitutsiya. 1894-1895 yillaridagi Yaponiya-Xitoy urushi. Yaponiyaning tashqi siyosati. Yaponiya birinchi jahon urushi yillarida

XVIII asr o'rtasida- XX asrning boshida Xitoy.

XVII asrning o'rtalarida ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy vaziyat. Manjur hukumatining ichki siyosati. Sin imperiyasining agrar siyosati. Savdo-sotiq, manufaktura, hunarmandchilik va shahardagi ijtimoiy ahvol. Manjur hukmdorlarining bosib olish siyosati. Sin sulolasining tashqi siyosati. Xitoyning yakkalanish siyosati. Xitoy xalqining Manjur hukmdorlariga qarshi kurashi. Sin imperiyasining iqtisodiy va siyosiy ahvoli. G'arb mamlakatlari va Xitoy. Birinchi ingliz-xitoy (afyun) urushi. 1842-1844 yillardagi tengsiz shartnomalar. Dehqonlar urushining boshlanishi. Taypinlar va ularning ichki va tashqi siyosati. Sin hukumati va G'arb davlatlari. Taypin davlatining qulashi. Xalq haraqatlari. Dungan-uyg'ur qo'zg'oloni. Yoqubbek va uning siyosati. Xitoy va Markaziy Osiyo davlatlari. Iqtisodiy va siyosiy munosabatlar. XIX asr oxiri -XX asr boshida Xitoy. Xitoyda yangi ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlarning shakllanishi va ularning xususiyatlari. Kan Yuvey rahbarligida islohotchilik harakati. Sun Yatsenning birinchi tashkiloti – “Xitoy uyg'onishi ittifoqi”. Ixetuan qo'zg'oloni va uning mag'lubiyatga uchrashi. 1901 yilda tuzilgan “Yakunlovchi protoqol” va Xitoyning yarimmustamlaka holiga tushib qolishi. XX asr boshlarida Xitoyda iqtisodiyotning rivojlanishi. 1905-1907 yillarda Xitoyda norozilik haraqatlarning o'sishi. “Birlashgan ittifoq” (tukmen). Sun-Yat-Senning “3 tamoyili”. Sinxay inqilobining boshlanishi. Sin saroyining siyosati. Respublika hukumatining tuzilishi va Sun Yatsenning vaqtincha prezident qilib saylanishi. Sin sulolasi hokimiyatining tugatilishi. Yuan Shikayning hokimiyatga kelishi. Gomindanning tashqil bo'lishi. Birinchi jahon urushi yillarida Xitoyning siyosiy va iqtisodiy ahvoli.

XVII asr o'rtasida -XX asr boshida Hindiston.

Boburiylar imperiyasining inqirozi. Hindistondagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy vaziyat. XVIII asrning 2-yarmida Hindistonda Angliya hukmronligi. Hindiston va Ost-Hind kompaniyasi. Hindiston Angliyaning xomashyo manbai. Hindistonda yer egaligi qatlamining shakllanishi va hind ziyolilarining paydo bo'lishi. Yangi shaharlarning rivojlanishi. 1857-1859 yillardagi xalq qo'zg'olonlari. XIX asrning 60-yillarida Hindistondagi ichki va tashqi vaziyat. Iqtisodiy va madaniy munosabatlar. XIX asrning oxiri - XX asrning boshida Hindiston. Hindiston iqtisodiyoti va mustamlakachilik zulmining kuchayishi. Agrar munosabatlar. Hindistonga ingliz sarmoyasining kirib kelishi. Hindistonda tovar-pul munosabatlarining o'sishi. Milliy sanoat rivojlanishi. 1860-1870 yillarda milliy ozodlik harakati va undagi asosiy oqimlar. Hindiston milliy kongressining tashqil bo'lishi va uning faoliyati. Musulmon jamoa harakati. 1906-1908 yillarda ishchilar va dehqonlar harakati. "Svaraj" va "svadeshi". 1905 yilda Bengaliyaning bo'lib yuborilishi va ommaviy haraqatlar. Birinchi jahon urushi davrida Angliyaning Hindistondagi siyosati. M.M.Gandi faoliyatining boshlanishi

XVII asr o'rtasi - XX asr boshida Eron.

Safaviylar davlati inqirozi va feodal guruhlar o'rtasidagi nizolar. Nodirshoh hukmronligi va uning olib borgan ichki va tashqi siyosati. Karimxon Zend va uning siyosati. Kojarlarning ichki va tashqi siyosati. Angliya va Rossiya o'rtasida Eron uchun kurash. Birinchi Rossiya-Eron urushi va Guliston sulhi. 1814 yildagi Ingliz-Eron shartnomasi. Eron-Turk urushi. Turkmanchay sulhi. Rossiya va Eron munosabatlari. Ingliz-Eron munosabatlari. Eronda Bobidlar qo'zg'oloni. XIX asrning 50-60 yillarda Erondagi ichki va tashqi siyosat. Siyosiy, iqtisodiy va madaniy munosabatlar. XIX asr oxiri – XX asr boshida Eron. Eronning yarim mustamlakaga aylanish jarayoni. Eron iqtisodiyotidagi asosiy tarmoqlarning Angliya, Rossiya qo'liga o'tishi. AQSh va Germaniyaning Erondagi faolligining kuchayishi. Milliy haraqatlarning vujudga kelishi va rivojlanishi. 1908 yilda Tehrondagi aksilinqilobiy to'ntarilish. 1908-1909 yillardagi Tabriz qo'zg'oloni. Muhammad Ali shohning ag'darilishi. Angliya va Rossiyaning tajovuzi. Turk qo'shinlarining Eronga kirishi. Inqilobning yengilishi va uning sabablari. Eron birinchi jahon urushi yillarida.

XVII asrning o'rtasi- XX asr boshida Usmoniylar imperiyasi.

XVII asrning o'rtalarida Usmoniylar imperiyasi. yevropa davlatlari va Turkiya. Imperiyaning ichki ahvoli. 1730-1731 yillardagi Istanbul qo'zg'oloni. Usmoniylar imperiyasining xalqaro ahvoli. Salim III islohotlari. Rossiya-Turkiya munosabatlari. Turkiya va G'arb mamlakatlari. Turkiyaning yarimmustamlakaga aylana boshlashi. Maxmud II faoliyati (tanzimot) 1853-1856 yillardagi Qrim urushi va Parij traktati. Turkiyadagi chet el sarmoyasi. Siyosiy, iqtisodiy va madaniy munosabatlar. XIX asrning oxiri- XX asr boshida Turkiya. XIX asr oxiri va XX asr boshlarida Turkiyaning ijtimoiy- iqtisodiy taraqqiyoti. 70-yillardagi siyosiy inqiroz. 1876 yil Konstitutsiyasi. Milliy qarama-qarshiliklarning kuchayishi. 1877-1878 yillardagi Rossiya-Turkiya urushi. 1878 yil Berlin traktati. Serbiya, Chernogoriya, Ruminiya mustaqilligining tan olinishi. Kipr va Misrni Angliya tomonidan, Tunisni Fransiya tomonidan bosib olinishi. Usmoniylar imperiyasining yarimmustamlakaga aylanish jarayoni. Chet el kotsessiyalari. Bag'dod temir yo'li. Germaniyaning Turkiyaga kirib kelishi. Abdul Hamid II tartiboti. Ozodlik harakati. "Birlik va taraqqiyot" partiyasining vujudga kelishi. Turkiyada yosh turklarning harakati. Usmoniylar imperiyasi hududlarini bosib olish uchun kurash. Yosh

turklarning hokimiyat tepasiga kelishi. Arab va boshqa xalqlarning milliy ozodlik kurashi. Panturkizm g'oyalarining vujudga kelishi va mohiyati. Xalq ommasining ahvoli. Ijtimoiy-siyosiy qarama-qarshiliklarning keskinlashuvi. Yosh turklar siyosatining barbod bo'lishi. Turkiya Birinchi Jahon urushi yillarida.

Afg'oniston XVII asrning o'rtasi- XX asr boshida.

Jamoa-urug'chilik tuzumining yemirilishi va feodal munosabatlarining shakllanishi. Durroniylar davlatining tashqil topishi. Afg'onistonning XVIII asrning ikkinchi yarmida ijtimoiy-iqtisodiy tuzumi. Ahmad-shoh yurishlari. Durroniylar davlatining parchalanishi. Angliyaning Afg'onistonga tajovuzi. Afg'on xalqining bosqinchilarga qarshi kurashi. 1855 yilgi ingliz-afg'on shartnomasi. Rus-afg'on munosabatlari. XIX asrning oxiri- XX asr boshida Afg'oniston. Angliyaning Afg'onistonga tajovuzi va ikkinchi ingliz-afg'on urushi (1878-1880). Gandamak shartnomasi. Qobuldagi xalq qo'zg'oloni. 1891 yildagi ingliz-afg'on shartnomasi. Pushtun qabilalarining ingliz bosqinchilariga qarshi qo'zg'oloni. 1907 yildagi ingliz-rus bitimi va Afg'oniston. Yosh afg'onlar harakati. Afg'onistonda rus-ingliz raqobati. Afg'oniston birinchi jahon urushi yillarida

Koreya XVII asrning o'rtasi- XX asr boshida.

XVII-XVIII asrlarda Koreyaning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Dehqonlar qo'zg'olonlari va siyosiy kurash. Feodal Koreyada inqirozning keskinlashuvi. Xon Gyonne qo'zg'oloni va dexqonlarning tutgan o'rni. Rivojlangan davlatlarning Koreyaga nisbatan siyosati. XIX asrning 60-yillarida dehqonlar qo'zg'olonlari. Regent tevongunning ichki va tashqi siyosati. Koreys xalqining bosqinchilarga qarshi kurashi. Koreya XIX –XX asr boshida. XIX asrning ikkinchi yarmida Koreyada ijtimoiy-iqtisodiy vaziyat. Rivojlangan davlatlarning mustamlakachilik siyosati oqibatlari. 1893-1894 yillardagi dexqonlar qo'zg'olonlari. Yaponiya-Xitoy urushi (1894-1895) va Koreya. Rus-yapon urushi va Koreyada Yaponiya protektoratining o'rnatilishi. Koreyada ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlardagi o'zgarishlar. Koreyaning anneksiya qilinishi. Yaponiya mustamlakachilik tartiboti. Koreya Birinchi jahon urushi yillarida.

Arab davlatlari XVII asr o'rtasi- XX asr boshida.

XVII-XVIII asrlarda Usmoniylar imperiyasi tarkibidagi arab davlatlarining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Fransuzlarning Misrga harbiy ekspeditsiyasi. Misrda ingliz-fransuz raqobati. Muhammad Alining ichki va tashqi siyosati. XIX asrdagi Arab davlatlari va Usmoniylar imperiyasi. XIX asrdagi Arab davlatlari va g'arb mamlakatlari. Arab davlatlarida diniy vaziyat. Arab mamlakatlari XIX asr oxiri -XX asr boshida. Chet el sarmoyasining arab mamlakatlariga kirib kelishi. Usmoniylar hukumatining siyosati. Arab mamlakatlarining g'arb mamlakatlari tomonidan bosib olinishi. Mustamlakachilik siyosatining ijtimoiy, iqtisodiy oqibatlari. Angliya-Fransiya qarama-qarshiligi. Fashoda inqirozi. 1899 yilgi bitim. Liviyaning Italiya tomonidan, Tunisning Fransiya tomonidan bosib olinishi. Jazoir Fransiya hukmronligi ostida. 1890 yil Madrid konferensiyasi va Marokashning yarim mustamlakaga aylanishi. Arab mamlakatlarida ijtimoiy, siyosiy tafakkurning rivojlanishi. Milliy tashkilotlar, milliy siyosiy oqimlarning vujudga kelishi. Arab mamlakatlari Birinchi jahon urushi yillarida.

XVII asr o‘rtasi - XX asr boshida Afrika mamlakatlari.

Afrika xalqlarining XVII o‘rtasi – XVIII asrda iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy rivojlanishi. Afrikada G‘arb davlatlarining siyosati. 1884-1885 yillardagi Berlin konferensiyasi. Afrikaning taqsimlanishi. Fransiya, Angliya, Italiya va Germaniyaning Afrikadagi ekspansiyasi. Afrika xalqining mustamlakachilikka qarshi kurashi. Germaniya va Portugaliyaning janubiy Afrikadagi ekspeditsiyasi. Janubiy Afrika ittifoqining vujudga kelishi. Chet el hukmronligiga qarshi kurashning yangi shakllari. Afrika milliy kongressining paydo bo‘lishi. Afrikada Hind jamoasining vujudga kelishi. M.Gandining janubiy Afrikadagi faoliyati. Afrika birinchi jahon urushi yillarida.

XVII asr o‘rtasi - XX asr boshida Mo‘g‘uliston.

Mo‘g‘ulistonning XVII asr o‘rtasi–XVIII asrda iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy rivojlanishi. Mo‘g‘ulistonning ijtimoiy tarkibi. Oyratlarning ahvoli. Mo‘g‘ul xalqining milliy ozodlik harakati va Sin hukumatining ag‘darilishi. Davlat tuzumi. Ijtimoiy tafakkur. Mo‘g‘uliston Birinchi jahon urushi yillarida .

SSSR 1918-1939 yillarda

Sovet davlatining ichki siyosati. Sovet imperiyasining shakllanishi. Totalitar tuzumning vujudga kelishi. Ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy munosabatlarning rivojlanishi. Sanoatlashtirish va kolxozlashtirish iqtisodiy islohotlar. Stalin diktaturasi. Sovet davlatining ikkinchi jahon urushi arafasida tashqi siyosati. Robentrop-Molotov bitim.

Sharqiy Yevropa davlatlari 1918-1939 yillarda

Bolgariya, Vengriya va Ruminiya davlatlarida fashistik xukumatlar. Polsha xukumatining ikkinchi jahon urushi arafasida tashqi siyosati. Skandinaviya davlatlarida fashistik siyosatga va tizimga yondashish. Fashistik Germaniyaning tashqi siyosatiga yevropa davlatlarining taslim berishi va agressiv harakatiga yo‘l ochib berishi.

Yevropa va Amerika mamlakatlari ikkinchi jahon urushi yillarida

Ikkinchi jahon urushining kelib chiqish sabablari. Ikkinchi jahon urushining davrlari. Fashistlar Germaniyasining Polshaga hujum qilishi va ikkinchi jahon urushining boshlanishi. Farbiy frontdagi ‘Talati urush’. Sovet-Germaniya urushi. yevropadagi harbiy harakatlar. Osiyo- Tinch okeani mintaqasida harbiy harakatlar. Germaniyaga qarshi koalitsiyaning vujudga kelishi. Moskva, Texron va Yalta konferensiyalari.

Osiyo va Afrika mamlakatlari XX asr ikkinchi yarmida

Osiyo va Afrika davlatlaridagi siyosiy va ijtimoiy-iqtisodiy o‘zgarishlar. Mustamlaka tizimining qulashi va mustaqil davlatlarning paydo bulishi. Afrika davlatlarida ichki siyosiy, etnik va diniy muamolar.

Yaponiya XX asr ikkinchi yarmida

Yapon hukumatining tashqi siyosati. 50-60 yillarda Yaponiyaning ichki va tashqi siyosati. 70-80 yillarda Yaponiya. 90-yillardagi Yaponiyaning siyosiy, madaniy va ijtimoiy, iqtisodiy rivojlanishi. Yaponiya va jahon hamjamiyati.

Afg‘oniston XX asr ikkinchi yarmida

II jahon urushidan keyin Afg‘onistonning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. Sovet-Afgon munosabatlari. 1973 yildagi to‘ntarish va Respublika e‘lon qilinishi. M.Dovud siyosati.

1978 yildagi aprel inqilobi. X.Amin faoliyati. B.Karmal hukumatining ichki va tashqi siyosati. 80-90 yillarda Afg'onistondagi ichki va tashqi vaziyat. Tolibonlar harakati. NATO davlatlari tomonidan tolibanlarga qarshi harakati. X.Karzay hukumati.

Eron XX asr ikkinchi yarmida

Eron va Bog'dod pakti (SeNTO). Eronning tashqi siyosati. Eron va AKSh. 1978-1979 yillardagi shoh rejimiga qarshi qaratilgan inqilob. R.Xomeyni boshchiligidagi harakatining Eron tarixidagi roli. Eron islom respublikasining e'lon qilinishi. 80-90 yillarda Eron hukumati olib borgan ichki va tashqi siyosat.

Eron Islom Respublikasi va jahon hamjamiyati. Eron yadro dasturi va xalqaro tashkilotlarining munosabati.

KIRISH SINOVLARI UCHUN SAVOLLAR RO'YXATI

1	O'zbekiston hududida ibtidoiy jamoa tuzumi va uning arxeologik davrlari
2	O'zbekistonda Arxeologiyani fan sifatida shakllanishi
3	O'zbekiston hududida paleolit davri
4	O'zbekiston hududidagi mezolit davri yodgorliklari
5	O'rta osiyo hududida neolit davri
6	O'zbekiston hududidagi bronza davri manzilgohlari
7	Arxeologiya ilmiy tekshirish instituti ilmiy faoliyati
8	Y. G'. G'ulomov- o'zbek arxeologiya maktabi asoschisi.
9	O'zbekiston hududlarida istiqomat qilgan qadimgi qabilalar
10	O'zbekiston tarixini o'rganishda yozma manbalarning ahamiyati
11	Arxeologiyani tarix fanida tutgan o'rni
12	O'zbekiston tarixini o'rganishda moddiy manbalarning ahamiyati
13	Etnografiyaning tarix fanida tutgan o'rni
14	Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda tarix fanining o'rni.
15	Milliy o'zlikni anglashda tarix fanining o'rni
16	Qadimgi Qang' davlatining o'zbek davlatchiligi tarixida tutgan o'rni
17	Qadimgi Davan davlatining o'zbek davlatchiligi tarixida tutgan o'rni
18	Kushon davlatining tariximizda tutgan o'rni
19	Eftallar davrida ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy hayot
20	O'zbek davlatchiligining shakllanishi va dastlabki bosqichlari.
21	Turk xoqonligi hukmronligi davrida O'rta Osiyo
22	"Avesto" kitobi O'zbekiston tarixini o'rganishda muhim manba
23	O'rta Osiyo hududlarida Eron ahmoniylariga qarshi kurash
24	O'rta Osiyoni makedoniyalik Iskandar tomonidan zabt etilishi va uning oqibatlari
25	O'rta Osiyo hududi salavkiylar hukmronligi davrida
26	Buyuk ipak yo'lining O'rta Osiyo xalqlari ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy taraqqiyotida tutgan o'rni
27	Insoniyat tarixida ibtidoiy dinlarning paydo bo'lish sabablari va roli
28	O'zbekiston tarixini davrlashtirish masalalari
29	SHo`rolar davrida o'zbek xalqining etnik shakllanish tarixi bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar
30	O'zbekiston hududida me'morchilikning shakllanishi
31	O'zbekiston tarixini yunon va rim manbalarida yoritilishi
32	Fayoztepa va Qoratepa arxeologik yodgorliklari
33	O'zbekiston xududidan topilgan qoyatosh suratlar va ularning o'rganilishi.
34	Turkiston havaskor arxeologlar (TKLA) to'garagi faoliyati
35	O'zbekiston tarixini Xitoy manbalarida yoritilishi
36	Xorazm tarixining moddiy manbalarda aks etishi
37	Tasviriy san'at namunalari tarixiy manba sifatida
38	Spitamen qo'zg'oloni
39	O'zbekiston hududidagi ilk shaharlar va ularning o'rganilishi
40	Samarqand shahri 2750 yoshda

41	Axsikent (Eski Axsi) arxeologiya yodgorligi.
42	Buddizm dinining O`rta Osiyo hududiga kirib kelishi masalasi oid ilmiy qarashlar.
43	V. V. Bartoldning Turkiston tarixini davrlashtirish borasidagi ilmiy tadqiqotlari.
44	YA. G` . G`ulomovning “Xorazmni sug`orilish tarixi” asari.
45	O`zbekiston tarixini fors va arab manbalarida yoritilishi
46	Toshkent shahri 2200 yoshda
47	O`zbekistonda antropologiya fanining shakllanishi
48	S. P. Tolstovning “Qadimgi Xorazm sivilizatsiyasini izlab” asari
49	O`zbekistonda tashkil etilgan dastlabki muzeylar
50	Umumta`lim maktablarida tarix o`qitishning asosiy tamoyillari.
51	Navro`z bayrami va uning tarixiga oid manbalar
52	O`zbekiston hududida sug`orma dehqonchilik madaniyatining shakllanishi.
53	O`zbekiston hududidagi eng qadimgi mudofa inshootlari tarixi
54	Epigrafikaning tarixni o`rganishdagi o`rni.
55	Ellinizm madaniyatining O`rta Osiyo me`morchiligiga ta`siri.
56	Poykend yodgorligi va uning o`rganilishi tarixi
57	Akademik A. A. Asqarov va uning ilmiy faoliyati
58	Numizmatikaning tarixni o`rganishdagi o`rni
59	Marg`ilon shahri 2000 yoshda
60	Zarautsoy qoyatosh suratlarining o`rganilish tarixi.
61	O`rta Osiyoda ilk yer egaligi munosabatlarining shakllanishi (IV-VII asrlar).
62	VI-VIII asrlarda So`g`d, Farg`ona va Xorazm, Toxariston, Choch va Eloqda siyosiy ijtimoiy-iqtisodiy hayot.
63	Ilk o`rta asrlar davlatlari
64	VI-VII asrlarda madaniy hayot
65	Eftallar davrida ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy hayot
66	Turk hoqonligi hukmronligi davrida O`rta Osiyo
67	G`arbiy Turk xoqonligi
68	Arablar tomonidan Movarounnahrning zabt etilishi va oqibatlari.
69	Arablar bosqiniga qarshi xalq ozodlik harakatlari
70	Arablar zulmiga qarshi Muqanna boshchiligidagi xalq qo`zg`oloni
71	Arablar zulmiga qarshi Abu Muslim boshchiligidagi xalq qo`zg`oloni
72	Arablar bosqinidan so`ng O`rta Osiyodagi ijtimoiy-siyosiy ahvol
73	Islom dini va uning O`rta Osiyo xalqlari hayotida tutgan o`rni.
74	Xalifalikni zaiflashuvi, Movarounnahr va Xurosonda mustaqil davlatlarning tashkil topishi
75	Somoniylar davlatining tashkil topishi va uning davlatchiligimiz tarixida tutgan o`rni
76	Somoniylar hukmronligi davrida davlat boshqaruv tizimi
77	Movarounnahr Qoraxoniylar hukmronligi davrida
78	G`aznaviylar davlati
79	Saljuqiylar davlati
80	Xorazmshoh anushteginiylar davlatining tashkil topishi va uning davlatchiligimiz tarixida tutgan o`rni
81	O`zbek xalqining etnik shakllanish jarayoni.
82	O`rta Osiyolik buyuk islomshunos olimlar
83	IX-XII asrlarda islom dini va tasavvuf-tariqatlari
84	IX-XII asrlarda turkiy yozma adabiyot
85	Bog`dod akademiyasi va u yerda faoliyat yuritgan O`rta Osiyolik allomalar
86	Al-Xorazmiy-buyuk olim
87	Ahmad al-Farg`oniy va uning ilmiy merosi
88	Abu Nasr Forobiy O`rta Osiyolik yirik qomusiy olim
89	Abu Rayhon Beruniyning hayoti, faoliyati va ilmiy merosi
90	Abu Ali ibn Sinoning hayoti faoliyati va ilmiy merosi
91	Abu Abdulloh Al-Xorazmiy hayoti va ilmiy merosi
92	Abu Bakr Narshaxiy hayoti va ilmiy merosi
93	Abulqosim Firdavsiy hayoti va ilmiy merosi
94	Abulqosim Maxmud Az-Zamahshariy hayoti va ilmiy merosi
95	Burhoniddin Al-Marg`iloniy hayoti va ilmiy merosi
96	IX-XII asrlarda me`morchilik, san`at va musiqa
97	Xorazm davlati va uning yuksalishi
98	Movarounnahrning mo`g`ullar tomonidan istilo qilinishi va oqibatlari

99	Mo'g'ullar bosqiniga qarshi kurash va Jaloliddin Manguberdi jasorati
100	Buxoroda mo'g'ullar zulmiga qarshi Mahmud Torobiy boshchiligidagi qo'zg'olon
101	Chig'atoy ulusining tashkil topishi, uning ijtimoiy-iqtisodiy hayoti
102	Amir Temur buyuk davlat arbobi va sarkarda
103	Sarbadorlar harakati va uning taqdiri
104	Amir Temurning harbiy yurishlari va uning oqibatlari
105	Amir Temur va temuriylarning moliya-pul siyosati
106	Amir Temur davri manbashunosligi
107	Amir Temur va Temuriylar davrida ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar
108	Amir Temur va Temuriylar davrida shaharlar
109	Amir Temur va temuriylar davri madaniyati
110	Amir Temurning bunyodkorlik faoliyati
111	Amir Temurning jahon tarixida tutgan o'rni.
112	Temuriylar davlatining inqirozi sabablari va oqibatlari
113	Temuriy malikalar
114	Alisher Navoiy-o'zbek adabiyotining asoschisi
115	Zahiriddin Muhammad Bobur davlat arbobi, sarkarda va shoir
116	Shayboniixon va Shayboniylar davrida Movarounnahr va Xuroson
117	Ashtarxoniylar davlati
118	Shayboniylar va Ashtarxoniylar hukmronligi davrida Buxoro xonligida madaniy hayot
119	Jahon sivilizatsiyasida Boburiylar merosi
120	Shayboniylar davrida Buxoro xonligida davlat boshqaruv tizimi.
121	Buxoro xonligi Abdullaxon II davrida.
122	Buxoro xonligida shayboniylar sulolasi hukmronligini barxam topishi.
123	XVI asrda o'zbek xalqining etnik tarkibidagi o'zgarishlar.
124	Buxoro xonligida Shayboniylar o'tkazgan islohotlar va ularning ahamiyati.
125	Shayboniylar davrida Buxoro va Boburiylar davlati munosabati.
126	Shayboniylar Davrida Buxoro-Rossiya munosabatlari.
127	Shayboniylar davrida Buxoro xonligida ta'lim va ilm - fan taraqqiyoti.
128	Ashtarxoniylar davrida Buxoro xonligining davlat boshqaruv tizimi.
129	Ashtarxoniylar davrida Buxoro xonligida parokandalikni kuchayishi.
130	Ashtarxoniylar davrida yer egaligi munosabatlari,dehqonchilik va chorvachilik.
131	Ashtarxoniylar davrida tarixnavislik, adabiyot va san'at.
132	Buxoroda mang'itlar sulolasi hukmronligining boshlanishi.
133	Buxoro amirligida davlat lavozimlari.
134	Buxoro amirligida yer mulkchiligi shakllari va sug'orish ishlari.
135	Buxoro amirligidagi ichki va tashqi savdo munosabatlari.
136	Buxoro amirligida madaniy hayotning taraqqiyoti.
137	Buxoro hududidagi me'moriy obidalar.
138	Buxoro va Xiva munosabatlari.
139	Xiva xonligining tashkil topishi.
140	Buxoro davlatida shaharlarning taraqqiyoti.
141	Xiva xonligida siyosiy parokandalik va uning oqibatlari.
142	Xiva xonligida shaharlar taraqqiyoti.
143	Xiva xonligida Shayboniylar davrida boshqaruv tizimi.
144	Xiva xonligida Shayboniylar davrida ichki va tashqi savdo.
145	Xiva xonligida Shayboniylar davrida qishloq xo'jaligi va hunarmandchilik.
146	Xiva xonligida qo'ng'irotlar sulolasi davrida davlat boshqaruv shakli.
147	Muhammad Rahimxon I davrida Xiva xonligi.
148	Xiva va Rossiya munosabatlari.
149	Xiva xonligida qo'ng'irotlar sulolasi davrida soliq va majburiyatlar.
150	Xiva xonligi me'morchiligi.
151	Xiva xonligi tarixi bo'yicha manbalar.
152	Qoraqalpoq xalqining etnik shakllanishi.
153	Qoraqalpoq xonligining tashkil topishi.
154	Qoraqalpoqlarda dehqonchilik, chorvachilik va baliqchilik taraqqiyoti.
155	Qoraqalpoqlarni Xiva xonligi xukmronligiga qarshi milliy ozodlik kurashi.
156	Qoraqalpoqlarda adabiyot va fanlarning ravnaqi.
157	Qoraqalpoq xalqining turmush tarzi va shaharlar taraqqiyoti.

158	Shohruxbiy tomonidan Qo'qon xonligiga asos solinishi.
159	Qo'qon xonligini davlat tuzumi va boshqaruvi.
160	Toshkent hokimligining tashkil topishi va kuchayishi.
161	Toshkent-Rossiya munosabatlari.
162	Amir Umarxon davrida Qo'qon xonligi.
163	Amir Nasrullo tomonidan Qo'qon xonligining bosib olinishi.
164	Qo'qon xonligi Xudoyorxon xukmronligi davrida.
165	Qo'qon xonligida qishloq xo'jaligining ahvoli.
166	Qo'qon xonligi shaharlarining ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti.
167	Qo'qon xonligida adabiy muhini vujudga kelishi va taraqqiyoti.
168	Qo'qon xonligida tarix fanining taraqqiyoti va tarixiy asarlarning yaratilishi.
169	Qo'qon xonligida san'at va me'morchilikning taraqqiyoti.
170	Qo'qon xonligi va Xitoy munosabatlari.
171	O'zbekistonda Mustaqillik Deklaratsiyasining qabul qilinishi va uning tarixiy ahamiyati
172	G'oya va mafkura tushunchalari
173	Milliy istiqlol mafkurasining tarixiy ildizlari
174	Bugungi dunyoning mafkuraviy manzarasi
175	Demokratik saylov tizimining asosiy tamoyillari, saylovchilarning huquq va erkinliklari
176	O'zbekistonda davlat mulkini xususiylashtirish va mulkdorlar sinfini shakllanishi
177	O'zbekistonda Prezidentlik boshqaruvining joriy etilishi.
178	O'zbekistonning bozor munosabatlarini shakllantirish yo'li
179	Mustaqil O'zbekistonda boshqaruv tizimining isloh qilinishi
180	O'zbekiston Respublikasida davlat hokimiyatining bo'linish printsipi va uning siyosiy ahamiyati
181	Mustaqillik yillarida o'zini – o'zi boshqarish organlarining shakllanishi.
182	Mustaqil O'zbekistonda ko'p partiyaviylik tizimiga asos solinishi. Mustaqillik sharoitida siyosiy partiyalar faoliyati.
183	Qoraqalpog'iston Respublikasi
184	Mustaqil O'zbekistonning jahon hamjamiyatiga qo'shilishi va uning ahamiyati
185	Mustaqillik yillarida qo'shma korxonalarning barpo etilishi va ularning O'zbekiston iqtisodiyotida tutgan o'rni
186	Mustaqillik yillarida milliy siyosat
187	Mustaqillik yillarida tiklangan milliy qadriyatlar va urf-odatlar
188	Mustaqillik yillarida fan va madaniyatning rivojlanishi
189	Mustaqillik yillarida O'zbekistondagi iqtisodiy islohotlar
190	Jamiyatni demokratlashtirishda ommaviy axborot vositalarining roli
191	Mustaqil davlatlar hamdo'stligi (MDH)ning tashkil etilishi va unga a'zo davlatlar bilan O'zbekistonning aloqalari
192	O'zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan hamkorlik munosabatlari
193	Mustaqil O'zbekiston Respublikasining tashqi siyosati
194	O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining qabul qilinishi va uning huquqiy davlatni va adolatli demokratik jamiyatni shakllantirishdagi ahamiyati.
195	O'zbekiston Respublikasida ikki palatali parlament tizimining shakllanishi, uning avvalgi soxta parlamentchilikdan farqi
196	O'zbekistonda "Kamolot yoshlar ijtimoiy harakati"ning tashkil topishi va amaliy faoliyati
197	O'zbekistonda barkamol avlodni tarbiyalashda jismoniy tarbiya va sport musobaqalarining ahamiyati.
198	O'zbekistonning kadrlar tayyorlash sohasidagi chora-tadbirlari va uning o'ziga xos tomonlari
199	O'zbekistonda 2010 yilning «Barkamol avlod yili» deb e'lon qilinishi, uning maqsad va vazifalari
	O'zbekistonda 2007 yil 23 dekabrda demokratik tamoyillar asosida o'tkazilgan Prezident saylovi, uning mamlakat taraqqiyotidagi ahamiyati.
200	Prezident I.A.Karimovning "Yuksak ma'naviyat – engilmas kuch" asari.
201	Toshkent – Islom madaniyati poytaxti.
202	Prezident I.A.Karimovning "O'zbekiston mustaqillikka erishish ostonasida" asari.
203	Namanganni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning 2016 – 2019 yil dasturi
204	Islom Abdug'aniyevich Karimov – O'zbekiston Respublikasi birinchi Prezidenti
205	O'zbekistonda 2016-yil 4-dekabrda demokratik tamoyillar asosida o'tkazilgan Prezident saylovi, uning mamlakat taraqqiyotidagi ahamiyati.
206	2017-yil Xalq bilan muloqot va inson manfaatlar yili
207	Harakatlar strategiyasi
208	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. Mirziyoyevning 2017 yil 20 apreldagi PQ-2909-sonli qarorining

	mazmun-mohiyati
209	O'zbekiston va MDH davlatlari: hamkorlikning yangi bosqichi
210	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. Mirziyoyevning "Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak" va "Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz" asarlarini mohiyati
211	Islom Abdug'aniyevich Karimov xotirasini abadiylashtirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar
212	Davlat arbobi va ijodkor Sharof Rashidovning O'zbekiston taraqqiyoti uchun xizmatlari
213	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqi
214	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. Mirziyoyevning 2017 yil 22 dekabrda Oliy Majlisga Murojaatnomasining mazmuni va mohiyati
215	Qadimgi Misr to'g'risida ma'lumot beruvchi asosiy manbalar.
216	Qadimgi podsholik davrida Misr.
217	O'rta podsholik davrida Misr.
218	Yangi podsholik davrida Misr.
219	Ramzes II hukmronlik davrida Misr.
220	So'nggi podsholik davrida Misr.
221	Qadimgi Misrning qudratli hukmdorlari (fravnlari).
222	Qadimgi Misr madaniyati.
223	Qadimgi Misr dini: o'ziga xoslik, o'zgarishlar, islohotlar.
224	Misr piramidalari.
225	Bobil osma bog'lari: afsona va haqiqat.
226	Qadimgi Bobil madaniyati.
227	"Gel'gamesh dostoni".
228	Xamurappi qonunlari.
229	Qadimgi xetlar va Xett davlati haqida manbalar.
230	Xett davlatchiligi.
231	Misr-Xett urushlari.
232	Qadimgi Ossuriya haqida ma'lumot beruvchi asosiy manbalar.
233	Qadimgi Ossuriya davlatchiligi.
234	Qadimgi Ossuriyaning istilochilik yurishlari.
235	Moxenjo-Doro va Xarappa madaniyatlari.
236	Eng qadimgi Hindiston davlatlari: Kashola, Magadxa, Nand.
237	Mauriya davlati.
238	Ashoka hukmronligi davrida Hindiston.
239	Kanishka hukmronligi davrida Kushon davlati.
240	Gupta davlati.
241	Chandragupta II hukmronligi davrida Gupta davlati.
242	Qadimgi Hindiston madaniyati.
243	Qadimgi Hindiston bayramlari.
244	Qadimgi Hindistonda din.
245	Qadimgi Sharq mamlakatlarida yaratilgan afsona, epos, doston va miflar.
246	Qadimgi Sharq mamlakatlarida me'morchilik: o'ziga xoslik, o'xshashlik.
247	Qadimgi Sharq mamlakatlarida yaratilgan huquqiy hujjatlar.
248	Qadimgi Sharq mamlakatlarida yozuv.
249	Qadimgi Sharq mamlakatlarida qulchilik
250	Sharqning qadimiy shaharlari.
251	Qadimgi Sharq mamlakatlarida tibbiyot.
252	Qadimgi Sharq mamlakatlarida astronomik bilimlar.
253	Qadimgi Yunoniston tarixi haqida ma'lumot beruvchi asosiy manbalar.
254	Troya: afsona va haqiqat.
255	Krit-Miken madaniyati.
256	Sparta davlati. Spartacha tarbiya.
257	Afina davlati.
258	"Drakont qonunlari".
259	Solon islohotlari va ularning ahamiyati.
260	Pisistrat hokimiyati va islohotlari.
261	Klisfen islohotlari.
262	Yunon-Eron urushlari.

263	Perikl davrida Afina quldorlik demokratiyasining ravnaqi.
264	1-Afina dengiz ittifoqi.
265	Peleponnes urushlari, uning sabablari va oqibatlari.
266	Yunoniston madaniyati.
267	Qadimgi Yunonistonda tarix fani.
268	Qadimgi yunon falsafasi.
269	Qadimgi yunon tibbiyoti.
270	Olimpiyada o'yinlari tarixi.
271	Gomer va uning asarlari.
272	"Iliada" va "Odisseya" dostonlari.
273	Qadimgi Rim xaqida ma'lumot beruvchi asosiy manbalar.
274	"Romul va Rem afsonasi".
275	Pompey - afsonaviy shahar.
276	Qadimgi Rimda patritsiylar va plebeylar. Ular o'rtasida kurash.
277	Qadimgi Rimda podsholik davri.
278	Rim respublikasining paydo bo'lishi va boshqaruv tizimi.
279	Qadimgi Rim davlat ramzlari.
280	Senat – Rimning asosiy organi.
281	Qadimgi Rimda harbiy ish va qo'shin.
282	Puni urushlari.
283	Rimning Yunonistonni bosib olishi. Makedoniya urushlari.
284	Ganibbal – mashhur sarkarda.
285	Rimning istilolari.
286	Aka-uka Grakxlarning agrar siyosiy islohotlari.
287	Yugurta urushi.
288	Rimning mashur sarkardalari.
289	Gay Mariyning harbiy-siyosiy islohatlari.
290	Spartak qo'zg'loni.
291	Rimda 1-uchlar ittifoqi (1-triumvirat).
292	Yuliy Sezar – mashhur sarkarda va davlat arbobi.
293	O'rta asrlar tarixi manbaalarini turkumlash.
294	Rim imperiyasida feodal munosabatlarning vujudga kelishi.
295	Rim imperiyasining qulashi va varvar davlatlarining tashkil topishi.
296	Xalqlarning buyuk ko'chishlari va varvar qirolliklarining vujudga kelishi.
297	Merovinglar davrida franklar davlatining ijtimoiy – iqtisodiy ahvoli.
298	Karolinglar davrida franklar davlatining ijtimoiy – iqtisodiy ahvoli.
299	Rimda papa davlatining tashkil topishi.
300	Buyuk Karl imperiyasi va feodal munosabatlarning taraqqiyoti.
301	Vizantiya imperiyasining tashkil topishi.
302	Yustinian davrida Vizantiya imperiyasining ijtimoiy – iqtisodiy ahvoli.
303	Vizantiya imperiyasida savdo va hunarmandchilikning taraqqiyoti.
304	Fridrix I Barbarossa va uning Italiyaga qilgan yurishlari.
305	El'ba daryosining o'ng tomonidagi yerlarning germanlar tomonidan istilo qilinishi.
306	Nemis feodallari tomonidan Boltiq bo'yini istilo qilinishi.
307	IX – XI asrlarda Germaniya hududlarida shaharlarning taraqqiyoti.
308	VIII – XI asrlarda Vizantiyada xalq harakatlari.
309	Vizantiyada Makedoniya sulolasi imperatorlarining agrar qonunlari.
310	IX – XI asrlarda Vizantiyada pravoslaviye cherkovi.
311	Eronda Sosoniylar hukmronligining o'rnatilishi.
312	Eronda moniylik va mazdakiylik diniy harakatlari.
313	Yevropa davlatlarida ijtimoiy harakatlarning vujudga kelishi
314	Tabiiy va gumanitar fanlarning taraqqiyoti
315	Siyosiy va harbiy ihtiloflarning vujudga kelishi va oqibatlari
316	XVI – XVII asrlarda Rossiyaning tashqi siyosati
317	Rossiyada Romanovlar sulolasining hokimiyatga kelishi
318	Rus yerlarining birlashtirishning tugallanishi
319	Ivan IV Grozniy hukmronligi davrida Rossiy
320	Rossiya va O'rta Osiyo xonliklari munosabatlari
321	XVI asrda Germaniyada siyosiy tuzum va iqtisodiy taraqqiyot

322	Martin Lyuter ta'limoti va Germaniyada reformasiyaning boshlanishi
323	Germaniyada dehqonlar urushi va uning oqibatlari
324	Germaniyada protestanlik mazhabining keng tarqalishi
325	XVI – XVII asrlarda Germaniya davlatlari madaniyati
326	Yevropa mamlakatlarida Uyg'onish davri madaniyati
327	Italiyada gumanizm markazlarining vujudga kelishi
328	Buyuk geografik kashfiyotlar va ularning ahamiyati
329	Yevropa davlatlarida kapitalistik munosabatlarning vujudga kelish
330	Angliya va Ispaniya o'rtasida mustamlakalar uchun kurashlar
331	O'ttiz yillik urushlar va ularning oqibatlari
332	Amerika xalqlarining yevropaliklar tomonidan bosib olinishi
333	XVIII asrda ingliz madaniyati.
334	Ingliz burjua inqilobi va uning ahamiyati.
335	Angliyada fuqorolar urushi va uning oqibatlari. (1642 – 1649 - yillar)
336	Angliyada ikkinchi respublika va styuartlar restavratsiyasi davri.
337	XVII – XIX asrlarda Angliyada madaniyat va siyosiy fikr.
338	Buyuk fransuz inqilobi va uning ahamiyati.
339	Napoleon Bonapartning mustamlakachilik urushlari.
340	1848- yil inqilobi va Fransiya II respublikaning e'lon qilinishi.
341	Fransiya II imperiya davrida.
342	XVII - XIX asr boshlarida Germaniya shaharlarining iqtisodiyoti taraqqiyoti.
343	Usmoniylar zulmi ostidagi slavyan xalqlarining milliy ozodlik kurashi.
344	Avstriyada «Ma'rifatparvar absolyutizm» siyosati.
345	Shimoliy Amerikada ingliz mustamlakalarining vujudga kelishi va taraqqiyoti.
346	XVII-XVIII asrlarda Germaniya davlatlarining iqtisodiy taraqqiyoti.
347	German davlatlarida absolyutizm siyosati.
348	XVIII asrdagi Buyuk Fransuz inqilobining nemis davlatlariga ta'siri.
349	Germaniya davlatlarida 1848 - 1849 - yillardagi inqiloblar va ularning oqibatlari.
350	AQShning hududiy ekspansiya siyosati.
351	Napoleon urushlaridan so'ng, Shimoliy Yevropa mamlakatlaridagi o'zgarishlar.
352	Vena Kongressi.
353	Birinchi jahon urushidan keyingi yillarda Germaniya. Daues va Yung rejallari.
354	30-yillarda Germaniya. Fashizimni qaror topishi.A. Gitler siyosati.
355	Ikkinchi jaxon urushi va uning oqibatlari. GFR va GDR ni tashkil topishi.
356	60-90 illarda GFR davlati. Xolshteyn doktorinasi.
357	GDR ning ichki va tashqi siyosati. E. Xonniker xukumati. Yagona German dalati.
358	Germaniya davlatining xozirgi davrdagi ijtimoiy siyosiy axvoli.
359	Urushdan keyingi Fransiya. Siyosiy parokandalik.
360	Ikkinchi jaxon yillarida Fransiya va uning tashqi siyosati.
361	Vaqtli rejim va 4-Respublika davrida Fransiya.
362	5-Respublika davrida siyosiy va ijtimoiy axvol.Sh.de Gol xukumati.
363	90-yillarda Fransiyaning tashqi va ichki siyosati.
364	Versal sistemasi davrida D.L.Djorj hukumati.
365	30-40 illarda Angliya. N.Chembarlen va U.Charchil xukumatlari.
366	50-80 illarda Angliya tashqi va ichki siyosati. M.Tetcher xukumati.
367	90-yillarda Angliya davlati. T.Bler hukumati.
368	XXI asrdagi Angliya davlati va undagi siyosiy o'zgarishlar.
369	Urushdan keyingi Italiya va uning ijtimoiy va siyosiy ahvoli.Fashizim.
370	II-jahon urushidan keyin Germaniyada vujudga kelgan G'arbiy va Sharqiy zonalar.
371	G.Trumenning ichki va tashqi siyosati.
372	D.Marshall rejasi va uning mohiyati.
373	1962 yilda Karib inqirozi va Sovet-Amerika munosabatlari.
374	1992 yil prezident saylovlarida demokrat B.Klinton g'alabasi.
375	Sharl de Goll boshchiligidagi 5-Respublika.
376	U.Charchill konservativ hukumatining ichki va tashqi siyosati.
377	M.Tetcherning ichki va tashqi siyosati.
378	Urushdan keyingi Rossiya davlati. Fuqorolar urushi va uning oqibatlari.
379	20-yillarda Rossiya davlatining ijtimoiy,iqtisodiy axvoli. "Yangi iqtisodiy siyosat"GOELRO rejasi.
380	30-yillarda kollektivlashtirish,madaniy inqilob va uning natijalari.SSSR ni tashkil topishi.

381	Shaxsga sig'inish va partiya yakxaxokimligi. OGPU va NKVD faoliyati.
382	Ikkinchi jaxon urushi arafasida Rossiya davlating tashqi siyosati.
383	Sovuq urushning tugashi va uning oqibatlar.
384	XX asr oxiridagi siyosiy o'zgarishlar va uning dunyo xaritasiga tasiri.
385	SSSR ni parchalanishi va uning oqibatlar.
386	Pokiston davlati ikkinchi jaxon urushidan keyingi yillarda.
387	XX1 asr boshlaridagi Afrika mamlakatlari va ulardagi siyosiy jarayonlar.
388	90- yillardan keyingi Misr davlati.
389	Yugoslaviyaning parchalanishi va uning oqibatlar.
390	Yaqin Sharq mamlakatlari 90 yillardan keyin.
391	XX asr oxiridagi Arab davlatlardagi inqilobiy o'zgarishlar.
392	XX asrda Markaziy Osiyo davlatlari.
393	Sovuq urushning tugashi va uning oqibatlar.

**60220300 – Tarix (mamlakatlar va yo`nalishlar bo`yicha) yo`nalishi bo`yicha
ikkinchi oliy ta`limga kiruvchi talabgorlar uchun mutaxassislik fanlari bo`yicha
davogarlar bilimini baholash MEZONLARI:**

60220300 – Tarix (mamlakatlar va yo`nalishlar bo`yicha) yo`nalishi bo`yicha ikkinchi oliy ta`limga kirish sinovi mazkur dastur asosida tuzilgan variant savollariga yozma ravishda javob qaytarish tarzida amalga oshiriladi.

Mutaxassislik fani imtihonidan to`plash mumkin bo`lgan maksimal ball – **100 ball** bo`ladi. Har bir variantda 2 ta savol mavjud bo`lib, birinchi va ikkinchi savol uchun maksimal **50 baldan jami 100 ball** belgilangan.

Variantdagi **birinchi** va **ikkinchi savolga** berilgan yozma javoblarning mazmuniga qarab, ularga quyidagicha miqdorda ballar belgilanadi:

1. Mazkur savolning mazmuni aniq, to`liq va mantiqan to`g`ri yoritib berilsa, tarixiy dalillar keltirilgan hamda sharhlangan bo`lsa. Bundan tashqari, javob hozirgi davr fan yutuqlari bilan bog`liq holda, yoritilsa, **43 – 50 balgacha** qo`yiladi.
2. Mazkur savolning mazmuni to`liq, amma tarixiy dalillarni bayon etishda kamchilik bilan yoritilsa, hozirgi davr ilm-fan taraqqiyoti yutuqlaridan foydalangan holda, savollar asoslangan, ammo ayrim noaniqliklar va chalkashliklarga yo`l qo`yilsa, **35 – 42 balgacha** qo`yiladi.
3. Mazkur savolning mazmuniga yondashuv bor, ammo tizimli yoritilmagan bo`lsa, tarixiy dalillar keltirilmagan va sharhlanmagan bo`lsa, grammatik xatolar, noaniqliklar va chalkashliklarga yo`l qo`yilsa, **28 - 34 balgacha** qo`yiladi.
4. Mazkur savolning mazmuni talab darajasida yoritilmasa va hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalanilmasa, savol bo`yicha aniq tasavvurga ega bo`lmasa, umuman javob berilmasa yoki noto`g`ri javob va ma`lumot berilsa, **0-27 balgacha** qo`yiladi.

**Foydalaniladigan asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar
ro'yxati
Metodologik adabiyotlar**

1. Мирзиёев Ш. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курашимиз. – Тошкент., Ўзбекистон, 2017.
2. Мирзиёев Ш. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги 2018 йилга мўлжалланган энг муҳим устувор вазифалар ҳақидаги Мурожаатномаси. 2017 йил 22 декабрь
3. Мирзиёев Ш. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги 2019 йилга мўлжалланган энг муҳим устувор вазифалар ҳақидаги Мурожаатномаси. 2018 йил 28 декабрь
4. Мирзиёев Ш. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги 2020 йилга мўлжалланган энг муҳим устувор вазифалар ҳақидаги Мурожаатномаси. 2020 йил 24 январь
5. Mirziyoyev Sh. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. –T., O'zbekiston, 2022. – 416 b.

Asosiy adabiyotlar

1. Roger B. Beck. Linda Blask. Larry S. Krieger. Philipp C. Naylor. Dahia Ibo Shabaka “World history: patterns of interaction”. McDougaleLittle. USA. 2009.
2. Древние цивилизации. PDF. – М., 1989.
3. Майоров Н. И. Введение в историю Древнего Востока. PDF. Учебное пособие. 2003.
4. Авдиев В.И. Қадимги Шарқ тарихи - Т., 1964.
5. Авдиев В.И. История древнего Востока. – М., 1948; 1953; 1976.
6. Авдиев В. И. Военная истории древнего Египта. I. I- II. – М., 1953-1959.
7. Афанасьева В. К. и др Искусство Древнего Востока - М., 1971.
8. Бикерман Э. Хронология Древнего Мира. - М.: Изд-во Вост. литер-ры, 1975.
9. Прусаков В.И. Раннее государство Древнего Египта. - М., 2004.
10. Boynazarov F.A. Qadimgidunyotarixi. – Т., 2004.
11. Крушккол Ю.С. Қадимги дунё тарихи. I қисм – Т., 1973.
12. Алимұхамедов А. Антик адабиёт тарихи. – Т., 1975.
13. Редер Д.Г., Черкасова Е.А. Қадимги Дунё тарихи. – Тошкент: Ўқитувчи, 1974. – 340 б.
14. RojerB. Beck. LindaBlack. LarriS. Krieger. PhilipS. Naylor. DahioiboShabaka. Worldhistory patternsofinteraction. McDougaleLittle. USA. 2009.
15. История средних веков. Под ред. С.П.Карпова, часть II М. МГУ. 2001
16. История средних веков Под. ред. Г.В.Удальцовой и С.П.Карпова. 1-2 ч. М., Высшая школа. 2001.
17. Курбанғалиева Р.Р. Ўртаасрлар тарихи. Ўқув методик қўлланма. Т., Учпедгиз. 1991.
18. Ўрта асрлар тарихи. В.И.Семёнов. Т., Ўқитувчи. 1973.
19. История средних веков. Часть I. М., МГУ. 2000.
20. История средних веков. Часть I. М., МГУ. 2002.
21. World history - patterns ot interaction. McDougal Littell. USA. 2009
22. Xolliiev L. Artiqov X Jahon tarixi (Yangi davr. Osiyo va Afrika mamlakatlari) (Ma'ruzalar to'plami. Toshkent. 2014.
23. Габриэльян С.И. История стран АзиииАфрикиивноевремя. -Т., 2002.
24. Европамамлакатлари ва АҚШ 1640 – 1918 йилларда./А.Холлиев тахрири остида.-Т.,2010.
25. Новая история стран Европы и Америки. Второй период/Под ред. Е.Е.Юровской и И.М. Кривогуза. – М., 1998.
26. Новая история стран Европы и Америки. Первый период/Под ред. Е.Е.Юровской и И.М.Кривогуза. – М., 1998.
27. Nuriddinov E.Z., Ismatullayev F. Jahon tarixi. Darslik. – Toshkent, 2019.
28. Азамат Зиё Ўзбек давлатчилиги тарихи: (Энг қадимги даврдан Россия босқинига қадар). – Т., 2000.
29. Ахмаджонов Россия империяси Марказий Осиёда. – Т., 2003.
30. Исмоилова Ж. Фарғона водийсида миллий озодлик курашлари. – Т., 2003.
31. История Узбекистана. - Т.: Фан, 2012.
32. Сағдуллаев А.С. Қадимги Ўрта Осиё тарихи. – Т., 2004.
33. Сағдуллаев ва бошдалар. Ўзбекистон тарихи: давлат ва жамият тараққиёти. – Т., 2000.
34. Тарих шохидлиги ва сабоқлари: чоризм ва совет мустамлакачилиги даврида Ўзбекистон миллий бойликларининг ўзлаштирилиши. \ Лойиҳа раҳбари, масъул муҳаррир: Д.А.Алимова. – Т.: Шарқ, 2001.
35. Муртазаева Р. Х., Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва бағрикенглик. –Тошкент: Университет, 2007.
36. Ўзбекистон Миллий Энциклопедияси. 13-жилдлик. – Т.: УзМЭ, 2000-2006.
37. Ўзбекистон тарихи. – Т.: Университет, 1997.
38. Ўзбекистоннинг янги тарихи. Биринчи китоб. Туркистон Чор Россияси мустамлакачилиги даврида. Масъул мударрир М.Жураев. – Т.: Шарқ, 2000.

39. Ўзбекистоннинг янги тарихи. Иккинчи китоб. Ўзбекистон совет мустанлакачилиги даврида. Масъул муҳаррир М.Жураев. - Т.: Шарқ, 2000.
40. Ўзбекистоннинг янги тарихи. 1, 2, 3-китоблар. - Т.: Шарқ, 2000.
41. Зиёев Х. Ўзбекистоннинг мустандиллик учун курашлари тарихидан. Т., 2000.
42. Зиёев Х. Туркистонда Россия тажовузи ва ҳукмронлигига қарши кураш. - Т., 1998.
43. Эшов Б.Ж. Ўзбекистон давлатчилиги тарихи. (ўқув кулланма). - Тошкент: Маърифат, 2009.
44. Эшов Б.Ж. Ўзбекистонда давлат ва маданий бошдарув тарихи. - Т.: Янги аср авлоди, 2012.
45. Саидкулов Т.С. Очерки историографии истории народов Средней Азии. часть I. - Т.: Ўқитувчи, 1990.
46. Madraimov A., Fuzailova U. Tarixiy manbashunoslik. O'quv qo'llanma. - T.: Fan, 2010.
47. Ахмедов Б. Ўзбекистон тарихи манбалари (қадимги замон ва ўрта асрлар). - Т., 2001.
48. Алимов И. А., Бутаев А., Архившунослик.-Т., 1997.
49. Алимов И. Архившунослик. - Андижон, 2006.
50. Жумаев У. Ўрта Осиё ва Ўзбекистонда архив иши тарихи, Ўзбекистоннинг асосий архивлари. -Т., 2010.
51. Музееведение. Музей исторического профиля. - М.: 1988.
52. Садикова Н. Музейное дело в Узбекистане. - Т.: Фан, 1977 .
53. Рахмонкулова З. Археография. - Т., 2011.
54. Абдунабиев А.Г. Вклад в мировую цивилизацию. -Т.: “Ўзбекистон”, 1998.
55. Абулғозий. Шажарайи турк.-Т.: “Чўлпон”, 1992.
56. “Авесто”. “Яшт” китоби. Ўзбек тилига М. Исҳоқов илмий-изоҳли таржималари. -Т.: “Шарқ”, 2001.
57. Азамат Зиё. Ўзбек давлатчилиги тарихи.-Т.: “Шарқ”, 2000.
58. Ата-Мирзаев О.Б., Гентшке В.Л., Муртазаева Р.Х. Историко-демографические очерки урбанизации Узбекистана. Ташкент, «Университет», 2002. 13,8 п.л.
59. Ата-Мирзаев О.Б., Гентшке В.Л., Муртазаева Р.Х. Межнациональная толерантность в Узбекистане: история и современность. 2004. 18,9 п.л. В соавторстве.
60. Ата-Мирзаев О.Б., Гентшке В.Л., Муртазаева Р.Х. Узбекистан многонациональный: историко-демографический аспект. -Т., Университет, 1998. 192 с.
61. Аъзамхўжаев С. Туркистон мухторияти.-Т.: “Маънавият”, 2000.
62. Амир Темур Қўрагон. Зафар йўли. -Т.: “Нур”, 1992.
63. Ахмедов Б. Соҳибқирон Темур (ҳаёти ва ижтимоий-сиёсий фаолияти). -Т.: “Фан”, 1996.
64. Ахмедов Б. Ўзбек улуси. -Т.: “Мерос”, 1992.
65. Ахмедов Э. Ўзбекистон шаҳарлари. Тошкент: Ўзбекистон. 1998.
66. Буниётов З. Ануштегин Хоразмшоҳлар давлати (1097-1231). -Т.: “Ғафур Ғулом”, 1998.
67. Ерметов А.А. Туркистон назорат органлари фаолияти “Abu matbuot Konsalt” Т., 2007
68. Жабборов И. Ўзбек халқи этнографияси. -Т.: “Ўқитувчи”, 1994.
69. Жадидчилик: ислохот, янгиланиш, мустандиллик ва тараққиёт учун кураш. -Т.: “Университет”, 1999.
70. Зиёев Х. Туркистонда Россия тажовузи ва ҳукмронлигига қарши кураш. -Т.: “Шарқ”, 1998.
71. Зиёев Х. Ўзбекистон мустандилиги учун курашларнинг тарихи - Т., “Шарқ”, 2001.
72. Иброҳимов А. Биз ким ўзбеклар -Т.: “Шарқ”, 2000.
73. Иброҳим Карим. Мадаминбек. -Т.: “Ёзувчи”, 1993.
74. Левитин Л. Ўзбекистон тарихий бурилиш палласида. -Т.: “Ўзбекистон”, 2001.
75. Маънавият юлдузлари. -Т.: “Мерос”, 2001.
76. Мирзо Улуғбек. Тўрт улус тарихи. -Т.: “Чўлпон”, 1994.
77. Мустандиллик изоҳли илмий-оммабоп луғати. -Т.: “Шарқ”, 1998.
78. Муҳаммаджонов А. Темур ва темурийлар даври. -Т.: “Фан”, 1996.
79. Мўминов И. Амир Темурнинг Ўрта Осиё тарихида тутган ўрни ва роли. -Т.: “Фан”, 1993.
80. Муртазаева Р.Х. ва бошқалар. Ўзбекистон тарихи. Дарслик.-Тошкент. 2003.
81. Муртазаева Р.Х. Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва бағрикенглик. -Т., “Университет”, 2007. 184 б.
82. Насимхон Р. Турк хоқонлиги. -Т.: “Мерос”, 1993.
83. Низомул мулк. Сиёсатнома. -Т.: “Адолат”, 1997.
84. Огахий Муҳаммадризо. Шохид ул-икбол. -Т., 2009.
85. Полвонов Н., Қўшжонов О. Хоразмдаги ижтимоий-сиёсий жараёнлар ва ҳаракатлар. -Т., “Abu matbuot consalt”, 2007. 24 б.т.
86. Полвонов Н.Т. Ўзбекистонда ижтимоий ҳаракатлар ва сиёсий партия тарихи (Хоразм мисолида). - Т., “Университет”, 2007, 5,75 б.т.
87. Саъдуллаев А. Қадимги Ўрта Осиё тарихи. -Т.: “Университет”, 2004.
88. Саъдуллаев А. Қадимги Ўзбекистон илк ёзма манбаларда. -Т.: “Университет”, 1996.
89. Саъдуллаев А. ва бошқалар. Ўзбекистон тарихи: давлат ва жамият тараққиёти. -Т.: “Академия”, 2000.
90. Собиров Қ. Хоразм қишлоқ ва шаҳарлари мудофаа иншоотлари (мил.авв. VI асрдан милодий IX асргача). -Т., «Фан», 2009.

91. Сулаймонова Ф. Шарқ ва Ғарб. -Т.: “Ўзбекистон”, 1997.
92. Темур тузуклари. -Т.: “Ғафур Ғулом”, 1991.
93. Темур ва Улуғбек даври тарихи. –Т.: комуслар бош тахририяти, 1996.
94. Усмонов Қ. Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашуви. –Т.: “Молия”, 2003.
95. Усмонов Қ, Содиков М, Бурхонова С. Ўзбекистон тарихи. Олий ўқув юртлари бакалавр йўналишлари учун дарслик -Т.: “Молия-иқтисод”, 2006.
96. Шамсутдинов Р.Т. Холмўминов М. Ватан тарихи. – Т.; Шарқ, 2010. 1-2-3 қисмлар.
97. Шамсутдинов Р.Т. Ўзбекистон тарихи. – Т.; Абу консалтинг, 2019.
98. Ўзбекистон тарихи. ЎЗР ФА тарих институти. – Т., Фан, 2019.
99. Шарафиддинов О. Истиқлол фидоийлари. –Т.: “Чўлпон”, 1993.
100. Шониёзов К. Ўзбек халқининг шаклланиш жараёни. -Т., “Фан”, 2001.
101. Шарифхўжаев М. Ўзбекистон: янги ғоялар, янги ютуқлар. –Т.: “Шарқ”, 2002.
102. Шихобиддин Муҳаммад ан-Насавий. Султон Жалолиддин Мангуберди ҳаёти тафсилотлари. –Т.: “Ёзувчи”, 1999.
103. Эшов Б.Ж. Ўрта Осиё қадимги шаҳарлари тарихи. Ўқув қўлланма.- Тошкент, 2006.
104. Эшов Б.Ж. Цивилизация тизимида илк шаҳарлар. Тошкент, “Zar qalam”, 2004.
105. Эшов Б.Ж. Қадимги Ўрта Осиё шаҳарлари тарихи. Дарслик. –Т., “Fan va texnologiya”, 2008.
106. Шомий Низомиддин. Зафарнома. -Т.: “Ўзбекистон”, 1996.
107. Юсуф Хос Ҳожиб. Қутадғу билиг. -Т.: “Юлдузча”, 1990.
108. Юнусова Х.Э. Ўзбекистонда совет давлатининг миллий сиёсати ва унинг оқибатлари (XX аср 80-йиллари мисолида). –Т., “Zar qalam”, 2005.
109. Юнусова Х.Э. Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва маънавий жараёнлар (XX аср 80-йиллари мисолида). –Т., “Abu matbuot-konsalt”, 2009. 10,23
110. Яздий Ш. Зафарнома. –Т.: “Шарқ”, 1997.
111. Ўзбекистон тарихи. Дарслик. –Т.: ЎАЖБНТ, 2003.
112. Ўзбекистон тарихи. 1-қисм. А.Саъдуллаев, Б.Эшов таҳрири остида. -Т.: “Университет”, 1999.
113. Ўзбекистоннинг янги тарихи. Биринчи китоб. Туркистон чор Россияси мустамлакачилиги даврида. -Т.: “Шарқ”, 2000.
114. Ўзбекистоннинг янги тарихи. Иккинчи китоб. Ўзбекистон совет мустамлакачилиги даврида. -Т.: “Шарқ”, 2000.
115. Ўзбекистоннинг янги тарихи. Учинчи китоб. Мустақил Ўзбекистон тарихи. -Т.: “Шарқ”, 2000.
116. Ўзбекистон давлатчилиги тарихи очерклари -Т.: “Шарқ”, 2001.
117. Ўзбекистон Республикаси: Мустақил давлатнинг бунёд бўлиши. -Т.: “Ўзбекистон”, 1992.
118. Қорақалпоғистон тарихи (1917-1994 йй.). “Нукус”, 1995.
119. Қурбонов И. Қатағон қурбонлари. –Т.: “Ўзбекистон”, 1992.
120. Ҳасаний М. Туркистон босқини. –Т.: “Нур”, 1992.
121. Ҳайдаров М., Ражабов Қ. Туркистон тарихи. –Т., “Университет”, 2002.
122. Хожаниёзов Ғ. Қадимги Хоразм мудофаа иншоотлари (мил.авв. VI асрдан IV асргача). –Т., 2007.
123. Худойберганов Қ. Хива хонлари тарихидан. –Т., 2007.
124. Мустақил Ўзбекистон тарихи. Масъул муҳаррир А.Сабиров. - Тошкент: Академия, 2013.
125. Расулова Н.С. Ўзбекистоннинг энг янги тарихи. Ўқув қўлланма 1 қисм. - Тошкент, 2021.